

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVII. évfolyam

Subotica, 1926 KEDD július 13.

190. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
Telefon: Kiadóhivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10, 8—52

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Zmaj Jovin trg 3. szám (Minerva-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Zmaj Jovin trg 3. (Minerva palota)

Mit szabad tennünk?

Ezt a kérdést vetette fel Bethlen György gróf, az erdélyi magyar párt elnöke a román kamarában, nem azért, hogy feleletet kapjon rá, hanem azért, hogy a kisebbségi élet egy fájó sebet tárja fel.

— Szídtak bennünket — mondotta az erdélyi magyarság vezére — amikor passzivitásban voltunk, szídtak, amikor önállóan küzdöttünk és szídnak, amikor választási megállapodásban vagyunk egy párttal. A legjobban pedig talán akkor szídtak volna bennünket, ha a velünk azonos érdekekkel bíró többi kisebbséggel léptünk volna egyezményre. Valóban azt kérdelem, mit szabad tennünk, mert már végigsoroltam minden lehetőséget és habár nem akarunk soha egyetlenegy pártnak ellenségei lenni, mégis mindig a vádoltak padjára ültetnek bennünket.

Az erdélyi magyar nép politikai helyzetéről festett kép ráillik minden ország nemzeti kisebbségeire. Mit szabad hát tennie egy nemzetiségnek, ha akármire határozza is el magát a politikai küzdelmek során, bizonyos oldalról mindig a megbízhatatlanság, az illojalitás, az irredentizmus vádját vágják a fejébe? Ha az ellenzékkel tart, a kormányhatalmat bőszi magá ellen, ha a kormányt támogatja, az ellenzék ostromtüzébe kerül, végül ha a többi kisebbségi párttal tömörül blokkba, a faji többséghez tartozó valamennyi pártot felháborítja. A békeszerződések szövegéből, az alkotmány tételéből és a törvények rendelkezéseiből pontosan megállapítható, hogy a nemzeti kisebbségeket milyen jogok illetik meg. A tényleg állapot megmutatja, hogy ezekből az eszméileg fennálló jogokból hol mennyit sikerült átvenni a gyakorlati életbe. Ki tudná azonban kiszámítani, hogy az el nem vitatott, formulák utvesztőjében el nem kallódott jogokat milyen mértékig használhatják ki a kisebbségek a nacionalista gyanúsítások, inszINUÁCIÓK és vádaskodások veszélyének felidézése nélkül?

Bethlen György gróf hangsúlyozta kamarai beszédében, hogy az erdélyi magyarság nem hajlandó *nibelungeni* hűséggel elvérezni egyetlen párt kizárólagos érdekeiért sem és azt az utat választja, amely legális nemzetiségi törekvései szempontjából a legcélravezetőbbnek látszik... A liberálisokkal kötött paktum végrehajtása erőmutatvány volt annak demonstrálására, hogy mekkora támaszt jelent a kormányzó-pártnak az erdélyi magyarság politikai segítsége. Ez az izelítő birta rá Avarescut arra, hogy a magyarokkal szövetkezve vegye fel a választási harcot a liberálisok, a nemzeti párt és a parasztpárt ellen. Az eredmény az erdélyi magyarságra nézve huszonhárom mandátum és — a vádak özöne a kormány ellenfelei részéről. Hiába, abba bele kell nyugodniok a kisebbségeknek, hogy vagy jobb- vagy baloldaltól, de nemzeti gyűlölséget szító agitációt zúdítanak rájuk, ha a belpolitikai mozgalmakba aktíve bekapcsolódnak. Mindenesetre azonban jobb huszonhárom mandátum és az ellen-

zék attakja, mint egy mandátum sem és az egész faji többség osztatlan bizalmatlanságának nyomása.

Bajos felelni arra a kérdésre, hogy mit szabad tenni azoknak a robbanóanyagoknak ártalmatlanná tételére, amelyekkel a kisebbségi közszabadságok mellett szóló objektív érveket aláaknázzák. Legfeljebb arról lehet szó, hogy mit lehet tenni a jobb belátás felülkerekedése érde-

kében. A kisebbségi kérdés, mint Radics mondotta, politikum és a politikum természetében relik, hogy az igazságokat a maga képére torzítja el. A magyar kisebbség Romániában épp úgy, mint nálunk, hiven teljesíti kötelességeit hazája iránt és értékes tényezője az államélet fejlődésének. Ezt minden párt külön-külön elismeri, de vajmi könnyen megváltoztatja véleményét, ha a

magyarság pártpolitikai állásfoglalása nem felel meg várakozásának. Csak türelemmel, az akadályoktól vissza nem riadó és a kényelmetlenségeket vállaló céltudatos munkával lehet ezt a mentalitást lassanként legyőzni, amely az erdélyi magyarság számára lehetővé tette, hogy huszonhárom képviselője szálljon síkra az ország gyűlésében az igazság diadaláért.

Radics István nem hajlandó visszalépni a horvát parasztpárt vezetésétől

A kormányválság nem jutott közelebb a megoldáshoz — Nikics erdőügyi miniszter Blédbe utazott

Beogradból jelentik: A hétfői nap folyamán nem merült fel semmi olyan mozzanat, ami a politikai válságot közelebb hozná a megoldáshoz. Radics Pavle visszaérkezett ugyan Zagrebból, de Uzunovics miniszterelnökkel nem találkozott még és így bizonytalan, hogy missziója, amelyért Zagrebba utazott, eredménytelennel járt-e. Arra nézve, hogy mi volt Radics Pavle küldetése, a legkülönbözőbb verziók vannak forgalomban. Egyesek tudni vélik, hogy Radics Pavle az Uzunovicsal szombaton folytatott tanácskozás alkalmával

vállalkozott arra, hogy Radics Istvánt az aktív politikai élettől való ideiglenes visszalépésre rábírja.

Radics István azonban hétfőn elutazott Baskara, hogy ott négyülést tartson, ami annak a jele, hogy nem áll szándékában a visszavonulás. Erre az egész kérdésre a legközelebbi napokban fognak világosságot deríteni.

A Nikics-ügy bonyodalmai

A horvát parasztpárton belül, a jelek szerint, súlyos válság állott be Nikics kizárása miatt. Nikics még nem alakította meg új csoportját és Radicsék minden energiáikat arra összpontosítják, hogy Nikics táborának szaporodását megakadályozzák.

A legfontosabb e tekintetben dr. Superina postaügyi miniszter állásfoglalása, akit Radicsék szeretnének mindenáron visszatartani a pártban.

Superina, aki ma érkezett vissza Prágából, ebben a kérdésben még nem nyilatkozott a nyilvánosság számára. Délelőtt felkereste Moszkva-szállóbeli lakásán Radics Pavle és a látogatás célja, hír szerint, az volt, hogy Superinát a pártban való maradásra bírja rá. Superina, mint egyesek tudni vélik, nem adott végleges választ, hanem kijelentette, hogy előbb tanácskozni kíván Nikicsel.

Dr. Preca, a boszniai horvátok vezére, akinek az állásfoglalására Radicsék szintén nagy súlyt helyeznek, kijelentette, hogy bár nem helyesli Nikics kizárását, nem fog kilépni a Radics-pártból. Egyes hírek szerint azonban

a Radics-párt boszniai szerve-

zetei egymás után hoznak olyan határozatot, melyben elítélik Nikics kizárását.

Egyébként Nikics kormánybemaradásának kérdése előreláthatólag nem fog súlyosabb komplikációt előidézni, mert Radicsék ebben való-

Nagyszámu katonaságot küldtek az árterületekre

A kormány most elsősorban az árvízveszedelem kérdésével foglalkozik, miután a veszedelem napról-napra növekszik. A beérkezett jelentések szomorú képét nyújtják az árvízvédelmi munkálatoknak és a kormány minden erővel azon van, hogy a további katasztrófákat elhárítsa.

A délután folyamán Uzunovics miniszterelnök ismét hosszasan tanácskozott Makszimovics Bózsó belügyminiszterrel és Pucelj Iván földművelésügyi miniszterrel az árvízvédelmi intézkedésekről.

Este tíz órakor Pucelj az árterületekre utazott. Lázics Zsíkának a közbiztonsági osztály főnökének kíséretében.

Pucelj elutazása előtt kijelentette az újságíróknak, hogy a helyzet kritikus és különösen az okoz nehézséget, hogy a töltések körül elfogyott

A demokraták titkos paktum-tárgyalásai a kommunistákkal

A szociáldemokrata párt főbizottsága hétfőn kommunikét küldött be a beogradi lapokhoz, amelyben ismerteti a párt álláspontját a községi választások ügyében és védekezik a kommunistáknak ama vádjá ellen, hogy a párt nem járult hozzá az egységes munkáspárti lista felállításához. A kommuniké érdekes leplezést tartalmaz, a kommunisták és a demokraták titkos tárgyalásairól. Eszerint

a kommunisták felajánlották a demokratáknak az együttes listát és a demokraták ezt azzal a feltétellel fogadták el, hogy a listán kommunistát nem jelölnek, de győzelem esetén tízenöt fontos állást biztosítanak nekik a városi közigazgatásban.

A demokratáknak az is feltételük volt, hogy ehhez a szociáldemokraták is járuljanak hozzá. A szociáldemokraták azonban ezt visszautasították azzal a megokolással, hogy nem mehetnek együtt sem a demo-

szinüleg engedni fognak. Másrésztől azonban olyan módon akarnak majd kellemetlenkedni Nikicsnek, hogy interpellációkat fognak benyújtani ellene a parlamentben. Nikics természetesen védekezni fog és a védekezésből esetleg támadásba is megy át.

a szárazföld és így a védelmi munkálatokhoz nem áll kellő anyag rendelkezésre. A lakosság pedig, amely hetek óta folytatja a harcot az elemek ellen, egyrészt kimerült, másrészt nem hajlandó tovább a saját érdekeit feláldozni a köz érdekért és szeretné a saját természet biztonságba helyezni. Ez vezette a kormányt arra, hogy nagyobb arányban vegye igénybe a hadsereg segítségét.

Tizenkét mérnökkari tiszt vezetése alatt az ország minden részéről odairányított csapatok fogják az árvíz sújtotta lakosságot támogatni a védelmi munkálatokban.

Ez az energikus beavatkozás — mondotta Pucelj — remélhetőleg meg fogja akadályozni a további katasztrófákat.

kratákkal, akik a munkásmozgalmat a radikálisokkal együtt letörték, sem a kommunistákkal, akiktől nagy elvi ellentétek választják el őket. Ezután vetették fel a kommunisták az együttes munkálista eszméjét a szocialisták nem fogadták el.

Radics Pavle és Makszimovics tanácskozása

Radics Pavle hétfőn délután hosszasan tanácskozott Makszimovics Bózsó belügyminiszterrel. A tanácskozáson a horvátországi közigazgatási kérdéseket vitatták meg.

Trifunovics Misa és Superina miniszterek meglátogatták Pasics volt miniszterelnököt

Superina postaügyi miniszter és Trifunovics Misa közoktatásügyi miniszter hétfőn reggel visszaérkeztek Prágából, ahol résztvettek a mindenszláv szokalkongresszuson. A két miniszter hazautazása előtt látogatást tett Karlsbadban Pasics volt miniszterelnöknel.

Előjegyeztem magam Albert hercegnél

Monaco, július hó.

Az embernek, ha valahová utazik, tulajdonképpen csak az agyára van szüksége, meg a szeméire. A legtöbb külföldi utat az teszi méregdrágává, hogy olyan sok felesleges holmit viszünk magunkkal. Én is határozatlanul óriási felszereléssel vágtam neki: elhoztam a kezimet, a lábaimat, a csontjaimat, a füleimet, az orrom, nem is szólva a gyomromról, melynek üzemeltetése itt nagyobb luxusszámba megy, akár egy hátulüléses automobil.

*

Ezek az édes, herceg kis lovacskák itt Monacóban mind uraságoktól levegett kalapokban járnak. Megannyi Merkuszo hasonlítanak, amint fehér és szürke csákokkal a fejükön tovakocognak. Az urasági ló a legutolsó dívat szerint csinál toalettet. Míg ma láttam egy árva fiakkeros paripát, amelynek széles, struccollas kalap lengett a kobakján, a közepén egy kopott paradicsommadárral.

A híres monacoi akváriumban meguzsonnázattam a rákokat, tintahalakat és egy ifjú polipot. Amíg az üveg előtt álltam, a világért sem nyult volna a hus után, csak amikor eltávoztam, csipentette fel az egyik karjával. Ilyen szegénylős állat a polip. Egy hölgy, aki szintén őt bámulta, elszörnyedve jelentette ki:

— Nahát, nekem is polip volt az orromban, de azért még se ekkora!

Ez a nő egyenesen szerencsétlennek érezte magát, amiért az ő polipja nem vehette fel a versenyt az akváriumbelivel.

*

Amint Monacoba érkeztem, először is a hercegi palotát kerestem fel. Barátságos ágyúk ásitottak rám a löresekkel, fenn, a palota előtti téren pedig egy egész tüzérsg állta el az utamat. Csupa impotens rozsdás ágyú, gulába rakott vasgolyókkal, amelyeket muzeumban mutogatnak. A főbejártnál egy talpig hófehérbe öltözött gárdista cirkált fel-alá, vállán egy legalább két métermázsás puskával, a hegyiben bajonettel. Szegény fickónak ebben a kutyamelegben ide-oda kellett cepelni ezt az ókori fegyvernemet, csurgott is róla a verejték, akár egy kis patak. Mikor közöltem vele, hogy be akarok jutni a palotába, előzékenyen tisztelegni akart a kétmétermázsás vacakkal, de én nagyon megsajnáltam a szerencsétlent és barátságosan intettem, hogy csak hagyja. A kapu alatt a főportás fogadott és megkérdezte mi járathatunk vagyok. Vagy ő nem tudott jól franciául, vagy én nem fejeztem ki elég érthetően magam, tény, hogy sehogyse jutottunk dülőre. Végül is a jelbeszédhez folyamodtam. Lerajzoltam a noteszom hátlapjára egy hercegi koronát, bele a herceg fejét, már amennyire a levélbélvegekről ösmerem, mert nem állok vele személyre összeköttetésben és mutogattam rá a mutató ujjaimmal. S rajz elég felségsértő lehetett, mert a főportás dühbe gurult és összetépte. Mit lehet tudni, talán még ki is végeztek volna érte, de ekkor sarkantyupengés hallatszott a hátunk mögött és belépett a terembe a herceg egyik szárnysegéde, aki majdnem olyan perfektül beszélt németül, mint én. Így aztán pompásan megértettük egymást.

— Igen, igen — mondta mélyen sajnálkozva — de a hercegi pár nincs itthon. Norvégiában nyaralnak. Öfelsége bizonyára szívesen adna önnek interjút. A múlt hónapban járt itt egy amerikai újságíró, azzal tíz percig beszélgetett és még fényképfelvételt is engedélyezett neki.

Sértődötten elővettem gyönyörű Gorerz-kodakomat és kijelentettem, hogy

én is fotóriportra vagyok berendezkedve.

— Kérem én mindenesetre előjegyzésbe veszem önt — mondta a szárnysegéd — decemberben visszatér a hercegi család Monacoba és akkor ön tiszteletét teheti náluk.

Becsöngette a főportást és a főkönyvet kérte tőle. Vaskos, impozáns fóliás volt, tele nagy nevekkel. Kiváló elődöm, Barzini is járt már itt és D'Annunzio autogrammjával is találkoztam a pergamén lapokon. A közvetlen előttem levő oldalon pedig ez a név állott ékesen kicifrázva:

Klein Armin Balassagyarmat.

Az én eredeti autogrammon egy norvég cethalász mellé került. A főportás gondosan leitatta.

— De biztosan elvárjuk! — kötötte a lelkemre a szárnysegéd — ha pedig érdekli, úgy most megtekintheti a palota belseit.

Ő maga személyesen kalauzolt végig a gyönyörű termeken. Ami legjobban megragadta a figyelmemet, az a herceg

rádiója volt. Valóságos monstrum, rengeteg csavar, fogantyú és egy ezüstözött, elegáns hangszóró. Az egész készülék egy világosbarna díszesen faragott szekrényben áll. A kis asztalkán jegyzetek. Albert herceg ide írta fel a különböző hullámhosszokat. A programban többször ad van huzva Budapest és a pesti rádió cigányzene hangversenyei külön oldalra vannak lejegyezve.

A herceg hálószobájának a falain pikáns képek lógnak. Csupa értékes, drága festmény, rézkarc és metszet. Kifelemeret hálásan megköszöntem a szárnysegéd szíves kalauzolását. Ő a jobbával barátságosan megrázta a kezemet, míg a baljában egy spórkasszát tartott, amelyen nem állott semmiféle utbaigazító felirat és így fogalmam se volt, hogy tulajdonképpen milyen célra is adtam a diszkrétan beledugott tízfrankost. Bizonyára a norvégiai nyaralási költségekhez csapták, családi pótléknak.

Tamás István

Izgalmak Bulgáriában Boris király utazása miatt

Rendezni akarják a trónöröklés kérdését

Szófiából jelentik: Boris király szombaton hirtelen Párisba utazott. A király titokzatos elutazásával kapcsolatban, amely összetűgésben látszik lenni a súlyos román-bolgár határidenssel, politikai körök és a sajtó

élénken foglalkoznak a trónöröklés kérdésével.

Miután a király nőtlén, a trónöröklés kérdése teljesen rendezetlen, ami a lapok szerint veszedelmes helyzetet jelent Bulgária számára.

A király elutazása óta egyre erősödik az az áramlat, hogy a trónöröklést törvényileg kell rendezni és a király fivérét, Cirill herceget kell trónörökösnek kimondani.

A király elutazásával kapcsolatban egyébként a legvadabb hírek kerültek forgalomba. Politikai körökben úgy tudják, hogy egyes külföldi hatalmak ellenezték Cirill herceg állandó bulgáriai tartózkodását, mert

Cirill herceg Ferdinánd volt király hive és exponense, befolyása pedig állandóan emelkedett Bulgáriában és állítólag ő erőszakolta ki a király váratlan elutazását.

Politikai körökben csak a trónöröklés törvényes rendezésével látnak elhárítottnak a kérdés rendezetlensége által beállt veszedelmes helyzetet.

Boris kedden érkezik Bécsbe.

„Távolítsák el a polgármestert“

Deputációban kéri a noviszadi radikálisok, hogy a belügyminiszter mentse fel dr. Milovanovics noviszadi polgármestert

A Bácsmegeyi Napló hétfői száma megírta, hogy a noviszadi radikális párt százas bizottsága imponáló többséggel bizalmatlanságot szavazott dr. Milovanovics Milován polgármesternek.

A noviszadi radikális párt tagjai közt különböző ellentétek és frakciók vannak. Egy tekintetben azonban meglepő az összhang. Mindenki egyetért abban, hogy dr. Milovanovics nem megfelelően van betöltve a polgármesteri állás. Ez az egyetértés megnyilatkozott a július 3-iki városi közgyűlésen is, amikor radikális párti indítványra radikálisok szavazataival rendelték el a fegyelmi vizsgálatot Milovanovics ellen.

Minthogy a polgármester nem vonta le ennek a határozatnak a következményeit, a radikális párt megbízásából felkereste dr. Ilic Brankó pártelnök és Popovicki Pavle nemzetgyűlési képviselő s felkérték, hogy adja át helyét másnak. A polgármester hosszabb alkudozás után egy évi fizetését, százezer dinárt kérte végkielégítés fejében.

A küldöttek ezt nem voltak hajlandók megígérni. Ilyen előzmények után hívták össze vasárnap délutánra a noviszadi radikális párt százas bizottságát. A gyűlésre oly nagy számban jelentek meg a radikális hívek, hogy már-már rendőri be-

avatkozásra került a sor, hogy eltávolítsák azokat, akik nem tagjai a százas bizottságnak, vagy a kiszélesített tanácsnak. Mire azonban a rendőrök megérkeztek, az érdeklődők eltávoztak.

A gyűlésen dr. Popovics Jefta volt az első szónok, aki hosszú beszédben indokolta, hogy mennyiben káros a polgármester működése a városra és a pártra, noha a polgármester annyira kötelességtudó, hogy legutóbb, amikor öfelsége Alekszandar király Noviszadon volt, a polgármester a királyi párt is otthagytta a városi közgyűlés kedvéért. Azt mondta a királynak:

— Bocsnat Felség, de nekem most el kell mennem, mert városi közgyűlés van.

A király nem is marasztalta az ügybuzgó polgármestert.

Dr. Popovics indítványozta, hogy szavazzanak bizalmatlanságot a polgármesternek és a határozatot közöljék dr. Mitetic Szlávkoval, a kerület radikális párti listavezetőjével, valamint a kormánnyal. Több hasonló szellemű felszólalás hangzott még el és egyes felszólalók a Narod című lapban a polgármester ellen hangoztatott anyagi természetű vádakát is okul hozták fel a bizalmatlanság megszavazására.

Este nyolc órakor került csak sor a szavazásra, amikor a bizottság

tagjai közül már csak negyvennégyen voltak jelen a gyűlésen. A titkos szavazásnál harmincketten szavaztak a bizalmatlansági indítvány mellett, hatan ellene és hat szavazólap üres maradt.

Hosszas zsviózás és taps fogadta az eredmény kihirdetését és nyomban elhatározták, hogy a bizalmatlansági határozatot nagyobb küldöttség viszi Beogradba és kéri a belügyminisztertől a polgármester sürgős eltávolítását. Egyébként dr. Milovanovics Milován polgármester is hétfőn reggel sürgősen Beogradba utazott.

Noviszadon biztosra veszik, hogy az ismételt bizalmatlansági vétumnak meg lesz a kívánt eredménye.

A frankvaluták újabb zuhanása

A francia-angol adósságrendező tárgyalások még nincsenek olyan kedvező stádiumban, mint ahogy a francia lapok állították

Zürichből jelentik: A hétfői nap eseménye a zürichi tőzsdén a belga frank újabb hatalmas árzuhanása. Már a nyitáskor a szombati zárathoz képest jelentősen alacsonyabb árfolyammal indult a belga frank és 12.20 után 12-re esett. A déli órákban az árzuhanás újabb váratlan lendületet kapott és 11.70-re, eddig még nem látott újabb mélypontra zuhant, de még ezt az árnívót sem tudta tartani és a zárathoz már 11.65-el jegyezték a belga frankot.

Lánya volt Zürichben a francia frank megtétele is, amely a szombati 13.35-ös zárattal szemben hétfőn 13.20-ra esett. A lírában az intervenció vásárlásokkal sem sikerült megtartani a szombati 17.75-ös árnívót és viharos árzuhanás után egész 17.55-ig esett a lira.

Londoni jelentés szerint az ottani devizapiacra nagy izgalmat idézett elő a belga frank újabb esése. Megállás nélkül, szinte percről-percre értéktelenedik el a brüsszeli kifizetés. Már két nap előtt is szenzációt keltett Londonban az, hogy Brüsszelben a font 200-ig emelkedett, hétfőn pedig 228 belga frankot kínáltak egy fontért.

A francia frankot is újból kedvezőtlenül ítéli meg a londoni City. A francia-angol adósságrendező tárgyalásokról kiderült, hogy azok koránt sincsenek olyan kedvező stádiumban, mint ahogy azt Caillaux utazásával kapcsolatban a francia lapok állították. Hétfőn a délutáni órákban egy angol fontért már 193.5 francia frankot kínáltak arra a hírre, hogy Párisban a dollár 40-ig emelkedett.

Szenta legjobb és legforgalmasabb helyén

levő üzlethelyiségemből a Danica-féle cipő- és rövidáru-üzlet több évi bérlet után november 15-én elköltözik. November 15-től üzlethelyiségem kiadó.

Megfelelő bérlővel

az új üzlethez esetleg társulok.

Löwy Béla

rőlőskereskedő Szenta

KISEBBSÉGI ÉLET

Szele Béla. brassói magyar nemzeti-ségi képviselő mandátumának verifikálását tárgyalta a bukaresti kamara. Voicu Nitsescu brassói nemzeti-párti képviselő ellenezte Szele mandátumának igazolását és felolvasta a Brassói Lapokban 1916-ban a románok háborúhalálai alkalmából írt vezércikkeket, melyrendkívül súlyos természetű kitejézéseket tartalmaz Románia és a dinasztia ellen.

Wüller dr.: Ezt a cikket nem ő írta, hanem egy budapesti újságíró, a Brassói Lapok akkori munkatársa.

Voicu Nitsescu: Tegyük fel, hogy tényleg nem Szele Béla dr. írta a cikket, azonban a lapot ő jegyezte akkor is főszerkesztőként, a cikkért tehát ő kell, hogy viselje a felelősséget. A leg-sajnálatosabb, hogy ilyen emberrel, mint Szele Béla, a kormány egyik tagja, Bucson miniszter a legjobb baráti viszonyt tartja fenn és állítólag ő követte a magyar párttól Szele Béla dr. felölését.

Bucson: A jelöléskor semmit sem tudtam mindezekről.

Voicu Nitsescu: Sőt tovább megyek. A kormány egyik tagja szerepelt azon a listán, melyen Szele is rajta volt.

Petrovici miniszter: Örültem annak, hogy olyan listán vagyok, melyen kisebbségek szerepeltek. Nem hiszem, hogy a vádak megfelelnek a valóságnak. Javaslatot teszek, hogy küldjön ki a kamara egy tizenöt tagú bizottságot, mely állapítsa meg, mennyiben felelnek meg a valóságnak a petícióban foglalt vádak.

A kamara végül bizottságot küldött ki, mely megvizsgálja a Szele Béla ellen emelt vádakot.

*

Az európai nemzeti kisebbségek kongresszusát előkészítő bizottság a napokban kezdi meg tanácskozásait Tep-litz-Schönau-ban. Ez lesz az első ilyen irányú konferencia, melynek napirendjén különböző határozati javaslatok és a kisebbségi kérdéstről szóló jelentések szerepelnek. A teljes ülés, a kongresszus helye valószínűleg Genf lesz és augusztus végén tartják meg. A tep-litz-schönau-i előkészítő ülés különböző nehéz kérdésekkel foglalkozik. Az összehívás óta ugyanis különböző komplikációk keletkeztek; főként az a kérdés ad majd hosszas vitára alkalmat, hogy ki jogosult a kongresszuson való részvételre. Az augusztusi svájci nemzeti kisebbségi kongresszus előtt a zsidó kisebbségek Londonban külön előkészítő tanácskozást tartanak.

*

Szüllő Géza, a szlovenszói keresztény-szocialista párt elnöke, aki résztvett a népszövetségi egyesületek uniójának londoni kongresszusán, hazatérése után nyilatkozott a kongresszus munkájáról: »A népszövetségi egyesületek uniója — mondotta Szüllő — évről-évre beható tanácskozásokat folytat a kisebbségi kérdés megoldása érdekében. Két elmélet áll itt egymással szembe: az egyik az, hogy a nemzetközi szerződéseknek célja a kisebbségek fennmaradásának és fejlődésének biztosítása. Ezt az elméletet vallják magukénak a kisebbségek s mindazok, akik a kérdést magasabb szempontokból nézik. A másik elmélet szerint ezeknek a szerződéseknek a tulajdonképeni célja csak az volna, hogy a kisebbségek fajdajon-nélküli beolvadását biztosítsa. Ennek a nézetnek adott kifejezést Mello Franco és ezt hirdetik vagy vallják fiokban azok a kormányzatok, melyek még mindig a mohó nemzeti terjeszkedés politikáját követik és elfelelték azokat a szörnyű veszedelmeket, ahova ez a politika szükségszerűleg elvezet. Ezek ellen a magyarizárok ellen már tavaly

Geniben erőiesen tiltakoztunk. A wils-soni pontok célja ugyanis az abszolút demokrácia, amely egyformán védi a kicsinyt és nagyot s a jogok szempont-jából nem tesz különbséget kisebbség és többség között. Az államnak természetesen joga van polgáraitól lojalitást követelni. De miért minősítik akkor illojalitásnak azt, ha viszont a kisebbség-ek követelik az államtól jogaik tiszteltetését? Mindenütt, hol Európában kisebbségek vannak, a Népszövetséget a győzők egyesületének látják, melynek egyetlen célja a háborúban szerzett kedvező helyzet biztosítása, holott pártatlan és független intézmény-nek kellene lennie. A közép-európai

helyzet ma bizonytalanabb, mint amilyen a háborúban volt. Mert ahol nincsenek zavargások, ott azt az elnyom-tás eredményezi, ahol pedig vannak, ott az állam gyenge. A legmegerősebb közö-nemetet fejezem ki a kisebbségekkel együttérző, szabadságszerető brit nem-zetek, mely támogatja anyanyelvünk-höz és történelmi tradícióinkhoz való hűségünket. Nagybritánia népe és kor-mánya érzi és tudja, hogy szülőhazá-junktól elszakított és más államokhoz csatolt magyarok lojalis állampolgárok ugyan, de nem feledkeznek meg soha sem azokról a kötelességeikről, me-llyekkel fajuknak és nemzeti kultúra-juknak tartoznak.

Tizenkét halálos ítéletet kér az ügyész a Kemal basa elleni összeesküvés miatt

Képviselők és tábornokok az angorai törvényszék előtt

Angorából jelentik: A bíróság hétfőn befejezte a *Musztafa Kemal* pasa köztársasági elnök ellen tervezett merénylet bűnpörének tárgyalását. A vádlottak padján nagyrészt képviselők, tábornokok és más előkelő politikusok ülnek és a pör tárgyalása általános érdeklődés és nagy izgalom mellett folyt már hetek óta.

A vádhatóság képviselője *halálos ítélet kimondását* kérte *Sükei* képviselőre, *Arif* ezredes képviselőre,

Abidin képviselőre, *Horchid* volt képviselőre, *Halize* Mehmed volt igazságügyminiszterre, *Hasszin* ezredesre és még négy személyre, valamint a szökésben levő *Kara-Kemal* volt közlekedési miniszterre és *Abdul Kabil* volt angorai kormányzóra. Ezenkívül *kényszermunka* kiszabását kérte az ügyész több képviselőre, néhány vádlott elleni vádat azonban eljuttatta.

Az ítélet elé nagy izgalommal tekintenek Törökországban.

Ujabb forradalom Albániában

Olasz csapatok szálltak partra Durazzóban

Rómából jelentik: *Albániában újabb forradalom tört ki.*

Achmed Zogul kénytelen volt a kormánycsapatokat sürgősen visszavonni

a bibriai katonai körzetből és visszavonulni a lázadók elől. Achmed Zogul *hozzáadtott* *Valona* és *Durazzo*

megecsesítéséhez.

Az albán forradalomról közelebbi hírek még nem érkeztek, jelentés érkezett azonban, hogy **Durazzóban olasz csapatok szálltak partra.**

A helyzet Albániában egyelőre teljesen bizonytalan.

Katasztrófális méretű az amerikai munició-robbanás

A világ legnagyobb löporraktára esett a robbanás áldozatául Száznegyvenezer font munició repült a levegőbe — Még mindig ismeretlen az áldozatok száma

Városokat pusztított el a robbanás

Newyorkból jelentik: A *morristowni* municiórobbanás katasztrófális méreteiről még mindig nem lehet tiszta képet alkotni. Szombaton délután hatalmas zivatar tombolt az Egyesült-Államok keleti részén egész Karolina államig, majd felhőszakadás követte a zivatart.

A felrobant tengerészeti arzenál, amely a legnagyobb municióraktár Amerikában, egy villámcsapás után lángbaborútt és pillanatok alatt egyik raktár a másik után a levegőbe repült.

Az explozió hatása leirhatatlan. A legtávolabbi környéken is súlyos pusztításokat okozott a robbanás.

Mount-Hooper és Hibernia városok teljesen elpusztultak és helyükön csupán óriási romhal-maz van. Messze környéken ki-ürítették a községeket és városokat.

A denmarki munició raktárban kilencvenezer font fekete löpor, és ötvenezer font más robbantószer, a kisebb raktárakban pedig temérdek torpedólevél, gránát és srámell volt felhalmozva. A szakértők valószínűnek tartják, hogy az első robbanás után a hatalmas tűz által ki-

letkezett roppant nagy hőségtől a többi raktárakban olyan magas lett a munició hőfoka, hogy az explozió-nak be kellett következni.

Vasárnap délelőtt a Piccadilly-i löporraktár is a levegőbe repült. Itt volt elhelyezve a százföldi hadsereg legnagyobb municiótelepe és ennél nagyobb municióraktár nincs a világon sehol.

Ebben a raktárban voltak felhal-mozva az amerikai hadsereg legna-gyobb kaliberű gránátjai.

Az első sebesülteket vasárnap reggel szállították Doverbe és

a város valamennyi kórháza megtelt a sebesültekkel.

A halottak száma még hozzávető-leg sem lehet megállapítani. Hétfőn reggelig négy tengerész halt meg és száz súlyosan sebesültet vettek ápo-lás alá, huszonöt matróz pedig el-tűnt. A halottak között van az arzenál parancsnokának, *Flemmney* őrnagynak felesége, aki a raktáraknál iakott, maga az őrnagy és gyerme-ke súlyosan megsebesült.

Hogy mennyi az áldozatok szá-ma, azt egyelőre még hozzá-vetőleg sem lehet megállapíta-ni, mert a katasztrófa szinte-

lyét még nem lehet megköze-líteni.

A borzalmas tüzről és a folytonos újabb robbanásokról repülőgépekről a magasból fényképfelvételeket készítenek.

Az anyagi kár hozzávetőleges becslés szerint nyolcvan-kilencvenmillió dollár.

A romok eltakarításához kedd előtt nem lehet hozzáfogni, mert vasárnap még több tüzet ház égett és egymást követték az exploziók. Ezért egyelőre életveszedelmet jelent az égő municióraktárakat megközeleltetni.

A piccadilly-i hadsereggarzenal-ban további negyven millió aru érté-kű gránát és bomba van felhalmoz-va, ennek azonban csak egyrésze pútszult el és remény van rá, hogy a többit sikerülni fog megmenteni.

Ha a szél iránya kedvező lesz, úgy a robbanások három nap alatt végetérnek, ellenkező esetben azonban még súlyosabb ka-tasztrófától kell tartani

és az egész környék súlyos vesze-delemben van.

Rablógyilkosság a beogradi országuton

Szurásokkal és lövésekkel megölték egy elegáns férfit Beograd közelében

Beogradból jelentik: A beogradi rend-őrségnek hétfőn reggel jelentették, hogy a Beograd-visanjeváci-uton a járóke-lők úri külsejű ember véres holttestét találták. A rendőrség nyomban kiszállt a helyszínre: az országuton egy kis kocsmá közelében elegáns, fiatal an-gol szőrvetből készült ruhába öltözött férfi véres holtteste feküdt. A holttesten világos színű ruha volt, párisi selyem-ing, angol félcipő, zsebében semmit sem találtak amiből személyazonossá-gát meg lehetne állapítani. Az ismeret-len férfi holttestén több késtől és go-lyótól származó seb van és így kétség-telen, hogy az ismeretlen férfi gyil-kosság áldozata.

A beogradi rendőrség feltevése sze-rint a meggyilkolt férfi rablógyilkosság áldozata. A rendőrség a halottat lefény-képezte és a holttestről készült fény-képet hétfőn megküldték az ország ösz-szes rendőrségeinek.

A beogradi rendőrség bünyügyi osz-tályra a legrészletesebb körű nyomozást indította meg a rejtélyes ügyben.

Kilenc millió jutalom

A beogradi rendőrigazgató szerencséje

Beogradból jelentik: Az államtanács szombaton harmadfokon há-tározott egy nagyobb csempészési ügyben, amely már két éve húzódik. Több beogradi bankárt ugyanis arany- és gyémánte csempészésen ér-ték. A bankárok hosszabb időn ke-resztül nagymennyiségű aranyat és drágakövet csempésztek be Ausz-triából, amiről végül tudomást sze-reztek *Popovics* Gliga, a beogradi rendőrség igazgatója és *Filipovics* Dusán rendőrtiszt is. *Popovics* és *Filipovics* teleplezték a csempésze-ket, akiket háromszázezer dinárral büntettek meg.

Popovics és *Filipovics* az államtanács-hoz felebbeztek, amely meg-változtatta az ítéletet és a csempé-sző bankárokat *huszonnyolc millió dinár pénzbüntetésre ítélte.* Mint-hogy a csempészek teleplezőit a törvény értelmében a pénzüntetés egy harmada illeti meg, *Popovics* Gliga rendőrigazgató és *Filipovics* Dusán rendőrtiszt néhány napon belől több millió dinárt kapnak kéz-her

Betörési kísérlet

egy noviszadi ékszerüzletben

Betörők felbontották a pince mennyezetét, átfűrészték a padozatot, de az üzlethől nem vittek el semmit

Noviszádról jelentik: Eckfeld Adolf, a Krali Petar-ucca 25. számú házban levő ékszerüzlet tulajdonosa hétfő reggel, amikor üzletét kinyitotta, észrevette, hogy az üzlethelyiség padozata mintegy harminc centiméterre a páncélszekrénytől át van fűrészelve és azon negyven centiméter hosszú és harminc centiméter széles lyuk van. A lyukon keresztül látni lehetett, hogy a pince mennyezete ki van bontva.

Nyomban jelentést tettek a rendőrségnek, ahonnan Malencics Radoljub rendőrkapitány több detektívvel a betörés színhelyére sietett és megkezdte a vizsgálatot. Megállapították, hogy a betörők a hatalmas épület baloldali pincebejárata hatoltak be és a régi ház zeg-zugos pincebírúntusán keresztül jutottak el addig a helyig, amely fölött az ékszerüzlet van és harminc téglát bontottak ki. A betörők gyertyafény mellett dolgoztak, valószínűleg több éjszakán keresztül, mert a régi épület boltíves pincemennyezetén rendkívül erős a téglák összetartása.

A betörők, akik kétségtelenül jól ismerték a terepet, pontosan kimérték, hogy hol van az ékszerüzlet. A mérőlélet a pincében meg is találta a rendőrség.

A mennyezet kibontása után fűrőgéppel hat helyen megfűrték az üzlet padozatát és kézi fűrésszel kifűrészték a nyílást és bemásztak az üzletbe, azonban az ékszerész áruiból egyetlen darabot sem vittek el.

Valószínű, hogy valami zajtól megijedtek a betörők és elmenekültek, vagy pedig csak reggelre lettek készen munkájukkal és tovább nem mertek ott maradni.

Néhány héttel ezelőtt Kanovitz Lipót szállító üzletébe hasonló módon törték be, de onnan sem vittek el semmit.

Megkezdődött a Rákosi-per főtárgyalása

Az elnök megvonta a szót Rákositól, mert vallomás helyett agitációs beszédet tartott

Budapestről jelentik: Hétfőn kezdődött meg a budapesti törvényszéken Rákosi Mátyás volt népbiztos és ötvennégy vádlottársa büntetésének főtárgyalása. A hallgatóság nagy része a vádlottak hozzátartozóiból állott. Külföldről dr. Kurt Rozunberg és Poll Sándor német birodalmi képviselők és Major István és Kreibich Károly csehszlovákiai kommunista képviselők érkeztek meg a főtárgyalásra. Barbusse, aki szintén végig akarja hallgatni a főtárgyalást, még nem jött meg Budapestre.

Rákosi kivül fővádlottjai a pörnek Öri Károly, Gögös Ignác, Hámán Károly és Weinberger Zoltán. Az ügyészi vádirat részletesen foglalkozik az 1919-i magyar kommunista forradalom történetével, különösen pedig Rákosi Mátyás szerepével. A vád szerint Rákosi Mátyás Braun Vilmos név alatt utlevelet szerzett a milánói magyar követéségen és úgy jött vissza Budapestre, hogy a kommunista forradalom kitörését ismét előkészítse. Ebből a célból röpiratokat terjesztett, titkos üléseket is tartott és három vörös zászlót is készített a tervezett felvonulásra. Az ügyészség az állami és társadalmi rend felforgatására irányuló büntetőeljárás vádolja Rákosit. A vádlottak a vizsgálat során azzal védekeztek, hogy nem akartak felfordulást előidézni, csak azt akarták elérni, hogy a magyar munkásság a harmadik internacionáléhoz csatlakozzék.

A tárgyalás megnyitása után az elnök felvette a vádlottak személyi adatait, megállapította, hogy ötvenkét tanu van beidéve, majd megkezdte Öri Károly kihallgatását.

Öri Károly előadta, hogy összeköttetésben állott Bécsben egy bizottsággal, amelynek tagjait nem akarja megne-

vezni. Ennek a bizottságnak utasítására jött Gögössel és Hámán Katóval együtt Budapestre és mint hármas bizottság, sok mindent elhatároztak, amire már nem emlékezik.

Elnök: Majd felfrissitem az emlékezőt!

Öri: Ennek igazán örülök elnök ur.

Elnök: Rendreutasítom.

Öri: Kénytelen vagyok ezt eltűrni.

Elnök: Egnapi magánzárkára és bójtre ítélem.

Öri: Hatalmukban állok, megtehetik.

Ezután elmondta Öri, hogy alkotmányos uton akartak érvényt szerezni a kommunista eszmének Magyarországon és megalakítani a magyar kommunista munkáspártot. Néhány embert Bécsbe küldtek tanfolyamra, amely tanfolyamon Kun Béla, Landler Jenő és Alpári adtak elő. A szükséges pénzt a külföldi magyar kommunista emigránsok adták össze.

Elnök: Adja elő részletesen a szervezkedés történetét.

Öri: A rendőrségen kényszerítettek a vallomásra, most azonban, amikor osztálybíróság előtt állok...

Az elnök itt félbeszakítja a vádlottat és leülteti.

Két szuronyos börtönör vezette ezután Rákosi Mátyást a bírói emelvény elé.

Rákosi előadta, hogy bejárta egész Európát, de nem hajlandó elmondani, hogy kikkel érintkezett, nehogy az illetőknek kellemetlenséget okozzon. Ismertette az orosz kommunista szervezeteket, majd kijelentette, hogy a kommunista eszmét törvényes eszközökkel akarta propagálni Magyarországon. Tudta, hogy a burzsoázia az ő ténykedéseit törvénytelennek minősíti, de ez minden forradalmi párt sorsa. Részlete-

sen foglalkozott a magyarországi kommunizmus történetével és azzal, amit ő a tanácskormányban betöltött.

Az elnök figyelmeztette Rákosit, hogy térjen közelebb a vád tárgyához, de Rákosi folytatta agitációs jellegű fejtegetéseit, mire az elnök leültette és a tárgyalást berekesztette.

Veszedelmes vasuti tolvajokat fogott a topolai csendőrség

A tolvajbanda vezére pár évvel ezelőtt a csantavéri templomot is kirabolta

Topolairól jelentik: Veszedelmes tolvajbandát tett ártalmatlanná a topolai csendőrség.

A Halmi-féle vendéglőben vasárnap este gyanus társaságra lettek figyelmesek a szolgálatot teljesítő csendőrök. A társaság, melynek három tagja volt, a vendéglő asztalán, két lejtűnően elegáns bóröndöt nyitogatott. A csendőrök igazolásra szólították fel a fiatalembereket, akik rendes okmányokkal igazolták is magukat, arra nézve azonban, hogy az elegáns bóröndökhöz hogyan jutottak, nem tudtak kellő magyarázatot adni. A csendőrségen aztán — ahova a gyanus társaságot bekisérték — kiderült minden: megállapították, hogy a három fiatalember, György József, Blahó Antal és Csepregi János veszedelmes tolvajok, akik a Szubotica-beogradi gyorsvonaton lopták a bóröndöket. Az egyikben harmincezer dinár értékű holmi volt — selyemruha — a kisebbikben Leopold Seuer bécsi cég költevelei.

A tolvajbanda vezére, György József nemrég szabadult ki a szuboticei ügyészség fogházából, ahol két évi börtönbüntetését ülte le. Pár évvel ezelőtt ő rabolta ki a csantavéri templomot, a honnan értékes egyházi szereket vitt el.

A csendőrség a tolvaj fiatalembereket átadta a szuboticei ügyészségnek.

A pipogya

Irla: Mojthényi György

Vőneki szigorúan meg volt győződve arról, hogy boldog házasságot él, amikor a házasságuk harmadik évében, apró csevegések után, amiket semmi se vett, a felesége kijelentette, hogy visszaköltözik az anyjához. Vőneki megdöbben, kérlelni kezdte az asszonyt, aki igazán példásan látta el a kis háztartást — de az nem hallgatott a szavára.

Törékeny, csinos nő volt, aki csöndes konoksággal vitte keresztül minden elhatározását és nem sokat kertelt.

— A mama mellett sokkal kevesebb a dolgom és nyugodtabb életet élhetek — volt a sztereotip válasza.

A férj a szerelmére hivatkozott, majd gyanúba fogta az asszonyt, ám az csak a fejét rázta.

— Ez a három esztendő kigyógyított a szerelemből. Semmi mást nem akarok, mint nyugalmat!

Vőneki végül is elkeseredetten vont vállat.

— Ugyis csak én huznám a rövidet, mint mindig — gondolta és próbált a helyzetébe beletörődni.

Ha lassan és kelletlenül is, azért most is alkalmazkodott a helyzethez és hivatalnoktársaival tartott, akik délutáni idejüket a kávéházban töltötték el. Vasárnaponként aztán mind fölkereskedtek és hazaszéledtek. Akaratlanul is velük tartott, de egyre szorongóbb szívvél közeledett a lakása felé: valóságos félt az elhagyatott otthontól.

Egyszer a kávéházban föltűnt előtte egy asszony, aki néhány asszonyismerősével rondesen a szomszédasztalnál ült és vele egyidőben indult hazafelé ugyanazon az utvonalon.

Figyelnit kezdte. Észrevette, hogy egy uccában laknak. Aztán kipuhította a lakását, amely csak néhány házzal esett közelebb az övéhez és megtudta, hogy jómódu özvegyasszony s az a határozottság, amely egész megjelenésén meglátszott, nagyon megtetszett Vőnekinek. Észrevétlenül kíséretet kezdte; ha az asszony bement a kapun, ő a szemközti járdára állt s megvárta, amíg kigyul a villany az ablakában. Aztán nagyot sóhajtván ment hazafelé. Szívében már új vágy remegett.

Néhány nap múlva, egy esős estén, amint az özvegyet föltűnés nélkül követte, az asszony a sikos, nedves járdán eleszszott és majdnem hanyatt esett. Vőneki odaugrott és elkapta.

Megismerkedtek és az asszony másnapra teára invitálta meg lovagját.

Vőneki alig aludt valamicskét azon a éjszakán és másnap izgatottan ment az özvegy lakására. Am ott társaságot talált, ami egy kissé lehűtötte. Mégis módot lelt arra, hogy egyedül beszélhessen vele és akkor tíz perc alatt kitálalta az asszony előtt minden baját, meggyóna egész életét.

Az özvegy kacagott ezen a vallomáson.

— Ne vegye rossz néven — mondta — én szokimondó vagyok. Meg kell valanom, hogy maga egy kissé... egy kissé... pipogya!

Vőneki megnökölt.

— Hogy érti ezt?

— Hogy? Ráncha kellett volna szednie az asszonyt! Hahaha! Csodálkozok, hogy asszonylétemre ilyen hűtlen, mi? De nekem csak az energia imponál.

— A kedves férje... a megboldogult — trémázott Vőneki — az is olyan?...

— Az volt csak igazán energikus! Óh, tőle igen sokat tanultam!

— És azóta, hm, sose gondolt arra még, hm? — próbálkozott az asszony határozottságától, szokimondásától egy kis bátorságra kapva Vőnekét.

— Még egyszer férjhezmenni? Istenem! A férfiak mind pipogya! — jelentette ki a határozott özvegy.

Vőneki egy kissé elgondolkozott, körülnézett. Valami ötlet fogta meg. Komoly arcot mimelt, szemét megvillantotta, aztán hirtelen az asztalára csapott, hogy a teáscsészék is megtáncoltak rajta.

— De ha olyan férfira akadna — mondta olyan tragikus hangon, hogy krákognia kellett közben — aki halálisan szereti magát? Aki hónapok óta követi, mint az árnyék? Aki mindent megkockáztatna magáért?... Akkor?

Az asszony eleinte meglehetősen nézett rá, azután lesütötte a szemét a férfi szenvedélyes tekintete előtt.

— Akkor — mondta halkán — akkor is meggyőződniek előbb arról, hogy csakugyan olyan energikus-e, mint amilyennek látszik?

Vőneki ekkor felugrott és hevesen megcsókolta az asszony kezét.

— Meg fog győződni róla! — mondta izgatottan.

Az özvegynek megcsillant a szeme és a bucsuzásnál meleg hangon mondta:

— A viszontlátásra mielőbb!

Rövid idő múlva Vőneki annyira belelélte magát új szerepébe, hogy meg sem értette korábbi énjét. Daunnának, az özvegynek, is igen tetszett ez a változás és mivel Vőneki az energikus hang mellett is, amelyet magára szokott, szerette az asszonyt és udvarias maradt, barátságuk egyre meghittebbé vált.

Égy este aztán, amikor éppen átöltözött, mert megint a szép özvegyhez készült, kopogás zavarta meg.

— Ki az ördög az? — kiáltotta haragosan az ajtó felé, mert ilyen szokatlan időben csakugyan senkit se várt.

Az ajtó lassan kinyílt. A küszöbön egy asszony alakja tünt fel különböző dobozok, csomagok között.

A felesége volt.

Vőneki meglepetten egy pillanatra.

— Hát téged mi szél hozott ide? — kérdezte kíváncsian.

A felesége azonban nem ilyen fogadtatásra számított és szinte megdermedt a férje hangjára.

— ... látni akartam, hogy mi van veled... olyan régen nem írtál... azelőtt meg egyre az elhagyatottságról beszéltél és könyörögtél, hogy jöjjenek... jöjjenek vissza — dadogta az asszony.

— Á, az régen volt! Azt már kinőttem, fiacskám!... Sokáig gondolkodtam a dolgon...

— De mi történt veled? ... Rád sem ismerem! — remegett a felesége.

— Azt elhiszem! — felelte büszkén Vőneki. — Megváltoztam! Energikus lettem!... Amig pipogya voltam, úgy bántál velem, ahogy akartál!... Noda nem baj. Most csak pihend ki magad. De nekem el kell mennem... Aztán majd holnap beszélgetünk. Majd meglátjuk, hogy mit csinálunk — és azzal a kalapja után nyult.

— Elmész? — esuklott föl az asszony hangja.

— El, el, fiam, hiszen mondtam már. Azért csak pihend ki magad, ez ne zeneirozon... No, pá!

Azzal elment. S bár egy kicsit sajnálta a feleségét a lépcsőn megelégedetten dunnogta:

— Hála Istennek, hogy visszajött, mert már egészen belekockásodtam a másikba... Most már kipróbálom rajta is az energiámat!

CIRKUSZ

Minden jó, ha a vége rossz és viszont

A londoni Alhambra-színházban bemutatott nemrég egy színművet, amit kétféle befejezéssel játszanak. A plakátok felhívják a közönséget, hogy azok, akik szeretik, ha a darab jól végződik, hétfőn, szerdán és pénteken látogassanak el a színházba, viszont az olyan nézők, akik jobban kedvelik a drámai konfliktus tragikus megoldását, a keddi, csütörtöki és szombati előadásokra váltsák meg jegyüket. Ez az újítás rendkívül praktikus, egyrészt nem tudom miért, másrészt mert számol az az, hogy az emberek ízlése különböző. Én például egyenesen undorodom attól, hogy a színműirodalom mindinkább sadchen-iparrá nővi ki magát és a drámaíró kvázi egyetlen kötelességének azt érzi, hogy a darab végén legalább három szerelmes-párt összehasonlíjon, ami arra vezet, hogy a boronán kívül ma az ásó és a kapa a legnépszerűbb színpadi rekvizitumok. A feleségem viszont ragaszkodik ehhez a szerinte megnyugtató befejezéshez s egész felizgatja magát, ha a darab végén nyolc-tíz ember lemészárolja egymást és örök nyugalomra helyezi őket a földön, mert szerinte a reprimandum szabad összetéveszteni az entreprizszel. A londoni reform — bár nem olyan messzemenő, mint a szubotikai — mindkettőnk kielégít, ha majd a többi színházak is átveszik: ő hétfőn fog elmenni a színházba, én kedden. Külön-külön. Az újítás rendkívül praktikus. (Szubotikát azért említettem, mert itt odáig vitték a színművészet megreformálását, hogy külön-külön se mehetünk színházba.) A magam részéről ajánlom, hogy a jövőben minden színdarabnak, ami még műsoron van, új befejezést kell írni és alább mindjárt közlök is mintának néhányat.

Othello, a velencei mór

Desdemona: Ne kinózz tovább örült féltékenységgel, ó, te ló! Ólj meg! Döfd belé markolatig a tört szügyembe!

Othello: Nem ettem kefét. Hogy öt évre elitéljenek, mint dr. Koszka Istvánt? Amíg az esküdtbíráskodást mint olyant megint helyre nem állítják, addig nem vagyok bolond senkit se leölni. (A törrel levág egy darab oldalast és falatozni kezd. Fügöny.)

Bob herceg

Bob herceg (letérdel szerelmese lábai elé): Anyám, a Királynő, nem akar beleegyezni abba, hogy az anyakönyvvezető elé vezesselek. Nem csinálhatunk egyebet, közös elhatározással le fogunk ugrani a palota tetejéről, tetünk oka szerelmi bánat.

Együtt (énekelnek):

Londonban, hej, van számos utca
És minden utcán sok sarok.
És minden sarkon vannak házak
S veled, drágám, most meghalok
A házakon tető van, ferde,
Öngyilkosoknak pompás csuszka,
Szövegét írta Martos Ferenc,
A zenéjét szerette Huszka.
(Leugranak a tetőről és elhunynak. Fügöny.)

Ödipus király

Jocaste: Segítsen az uramon, drága doktor ur, a szerencsétlen megbolondult.

Dr. Ferenczi Sándor: Mi a baj nagyságos asszonyom? Van kedves férjének valami fixa ideája?

Ödipus (előlép a függöny mögül, dörög hangon): Van. Én leszurtam apámat és viszonyt folytatok tulajdon anyámmal.

Dr. Ferenczi Sándor: Sokkal kellemetlenebb lenne fordítva, ha anyját szurta volna le és... hiszen érti. Az invertált szerelem, az ön korában, már gyógyíthatatlan volna. Ez a rögeszméje azonban egész ártatlan, nem más, mint az ugynevezett Ödipus-komplexum.

amit oly gyakran emleget mesterem, Freud. Majd ki fogjuk analizálni. Jöjjön fel, öregem, kedden a rendelőmbé, minden vizit kétszáz ezer korona. (El.)
Ödipus (Jocastehoz): Ez az alak, ugylátszik, örültnek néz engem. Az apám leszurtam, de kétszáz ezer kroncsit aztán igazán nem vagyok hajlandó egy vacak analizisért leszurni. (Inkább meggyógyul. Fügöny.)

Létrejött a megegyezés a francia háborús adósságok kérdésében

Eredményel járt Caillaux londoni utja — A két állam pénzügyminisztere aláírta a megegyezést

Párisból jelentik: Caillaux pénzügyminiszter Dubois pénzügyi államtitkár kíséretében hétfőn délelőtt repülőgépen Londonba utazott, ahová egy óra előtt érkezett meg.

Londoni jelentés szerint Caillaux megérkezése után a francia követésre hajtattott, ahol Churchill pénzügyminiszter társaságában ebédel.

A két pénzügyminiszter a délután folyamán tanácskozásokat folytatott egymással a francia hadiadósságok rendezése kérdésében. A tárgyalások az esti órákban eredményesen fejeződtek be.

eredményesen fejeződtek be.

Ujabb árvíz fenyegeti a Duna-menti községeket

A kritikus nap: július 20 és 21-ike — A Duna Apatinnál eléri a 7-96 magasságot

Kiürítenek néhány községet

Szomborból jelentik: A helyzet hétfőre ismét rosszabbodott. Passaunál. A vasárnapi ötvenkét centiméteres emelkedéssel a Duna a legutóbbi négy nap alatt több mint százötven centimétert emelkedett és az árhullám mintegy ötven centiméter magassággal jut majd el ide.

Ugy számítják, hogy

július 20. és 22. között Apatinnál 796 centiméter magas lesz a víz, tehát 24 centiméterrel magasabb, mint az idei legnagyobb vízállás napján: július másodikán, amikor a tikvesi és bucskai áttörés volt.

Sulyosítja a helyzetet, hogy vasárnap és hétfőn is egész napon át tartott az esőzés, ami a védőmunkákat nagyban akadályozza. Általános az az aggodalom, hogy a töltések közül alig képes egy is ellenállni.

A töltések legnagyobb része 780 centiméter magas vízálláshoz szabva épült. Minthogy így az előrelátott 796 centiméteres víz Apatinnál keresztülsapna a töltés felett, most megfeszített erővel igyekeznek a töltések magasságát emelni. Körülbelül száz kilométeres szakaszon kellene, három napon belül elvégezni ezt a munkát. Ezt azonban megnehezíti az a körülmény, hogy a töltések mellett lévő föld teljesen átmedvesedett és méteres víz alatt áll, úgyhogy töltőföldet a kö-

Gyilkosság az árvízterületen

Baranyában az árterületen hétfőn két holttestet fogtak ki a vízből. Az egyik Hoffer Mátyás holtteste volt, aki valószínűleg akkor fulladt a vízbe, amikor a tikvesi áttörés történt. A másik holttest, melyet Belye mellett fogtak ki, Kovács András kincstári gépész, akinek — mint megállapították —

Kiürítenek néhány Duna-menti községet

Apatinban hétfőn Beszarics miniszteri folyammérnökségi vezérigazgató és Krotin, a szombori folyammérnöki hivatal főnökének vezetésével az árvízvé-

Dr. Szabó Juci

Titkos Ilona: Mondja, Fodorkám, mikor írja meg nekem a tragikus befejezést ehhez a vigjátékhoz?

A szerző: Minek? Maga a darab végén feleségül megy ahhoz a szegény Törzshöz. Kell a házasságnál tragikusabb befejezés?

dió

hogy

az esetleg bekövetkező árvízet hof és hogyan lokalizálják.

Miután több mint valószínű, hogy az újabb árhullám igen kritikus helyzetet teremt, a konferencián

előkészületet tettek néhány község kiürítésére,

melyek veszedelemben forognak.

A Duna felső szakaszán csökkent az áradás

Budapestről jelentik: A Felső-Duna áradása hétfőn csökkent és Passaunál 5. Linznél 26. Steinnél 27 centiméter volt az emelkedés. Miután az Inn folyón beállt az apadás, a víz kedden Linznél is alá fog szállni. Budapesten kedden még apadás várható, de szerdán be fog állni az újabb áradás. A Budapest alatti szakaszon Paksnál apad, Bajánál és Mohácsnál gyengén árad a Duna.

A vízállás

A vízállás hétfőn a következő volt:

Passau 628 + 5
Bécs 353 + 31
Pozsony 523 + 28
Komárom 596 — 7
Budapest 583 — 7
Mohács 666 + 4
Bezdán 676 + 6
Apatin 756 + 6
Bogojevó 762 + 9
Palánka 663 + 7
Noviszad 629 + 6

Karlovácot elöntötte az ár

Karlovácra jelentik: A hosszantartó esőzések miatt a Kupa és a Korona folyók rendkívül megáradtak. A vasárnap éjjeli zivatar pedig annyira megdagasztotta a Karlovác közelében egyesülő két patakot, hogy kiléptek medriükből és elöntötték az egész várost.

Karlovácban hétfőn reggel fél méter magasan állott a víz. Az alacsonyabb házakból kilakoltatták az embereket, mert az átázott falak összeomlással fenyegetnek. Az összes pincék víz alatt állnak. Az árvíz következtében sok ezer hold termőföldön minden elpusztult. A lakosság mindenütt nyugtalan, mert újabb áradástól tartanak.

Zagrebban óriási károkat okozott a vasárnapi árvíz

Zagrebból jelentik: A katasztrófális esőzés már három napja tart Zagrebban. Vasárnap éjjel hatalmas zápor zuhult a városra. A levezető csatornák eldugultak és a folyóülemlett szennyes víz sok helyen megrongálta a kövezetet. A vihar következtében a Zagreben keresztül folyó kisebb patakok megáradtak és elöntöttek egyes városrészeket. Az áradás oly nagy volt, hogy a Száva huszonnégy óra alatt 130 centiméterrel emelkedett. Az esetleges veszedelmek elhárítására az előkészületet megtették. A vasárnapi felhőszakadás mintegy százezer dinárnyi kárt okozott Zagrebban.

Zagrebnál két métert emelkedett a Száva

Zagrebból jelentik: Az árvízveszedelem az ország nyugati részén is egyre komolyabbá válik. Az esőzések miatt úgy a Száva, mint a Dráva, valamint mellékfolyóik megáradtak. A Száva az utolsó huszonnégy óra alatt

Zagrebnál két métert emelkedett. Hasonló a helyzet a Drávánál is. A Dráva egy nap alatt

Varasdiannál 240 centimétert, Dolja Mihálji községnél pedig 300 centimétert emelkedett.

Koprivnicánál a folyó kiáradt és háromszáz ház víz alá került.

Összedől a vasuti hid

A Koprivnica melletti vasuti hid hétfőn délután öt órakor az áradás következtében összeomlott.

Tíz perccel az összeomlás előtt robogott keresztül rajta a zágrebi személyvonat, amely szerencsére így megmenekült a katasztrófától.

kezel és lábai össze voltak kötöve, ami arra mutat, hogy bünténynek esett áldozatul.

A feltevés az, hogy az árvízterületen igen elszaporodó rablók gyilkolták meg a gépészt. Az osztrák vizsgálóbíró kiszállt a helyszínre, hogy a tényállást megállapítsa.

delmi munkában résztvevő mérnökök konferenciát tartottak. A konferencián megbeszéltek a helyzetet és számolva újabb áttöréssel megállapították,

A hid összeomlása miatt ezen a vonalon a vasúti forgalmat beszüntették.

Miniszteri értekezlet az árvíz-védelmi intézkedésekről

Mint Beogradból jelentik, hétfőn délelőtt Uzunovics miniszterelnök kabinetjében a kormány Beogradban tartózkodó tagjai értekezletet tartottak, hogy megbeszéljék az árvízveszedelem miatt szükségesnek mutatkozó intézkedéseket. Pucelj Iván földművelésügyi miniszter jelentést tett az áradás méreteiről, majd Milosavijevics földművelésügyi miniszteriumi osztályfőnök ismertette a katasztrófa vonatkozó adatait.

A miniszteri értekezlet elhatározta, hogy

Jovanovics Vásza közlekedésügyi miniszter, Triunovics Dusan hadügyminiszter és Pucelj Iván földművelésügyi miniszter hétfőn este Baranyába utaznak, hogy a védelmi intézkedéseket személyesen vezessék.

A minisztereket különvonat viszi Szomborba, ahonnan kiutaznak a veszélyeztetett vidékekre. Elhatározták továbbá, hogy

a kormány megkeresést intéz a magyar kormányhoz, hogy a Duna egyes magyarországi szakaszain tegyék meg a szükséges intézkedéseket a veszély elhárítására.

Pucelj földművelésügyi miniszter a konferencia után kijelentette a sajtó képviselői előtt, hogy a veszedelem igen nagy és további hat centiméteres emelkedés esetén olyan katasztrófával kell számolni, amely felülmúlja a múltban történt nagy árvízpusztításokat. Az eddigi jelentések szerint

az országban száz-százhuszezer hektár föld van víz alatt.

A védelmi munkálatok ezideig két és fél millió dinár költséget emésztettek fel és a földművelésügyi minisztérium további egymillió sürgős hitelt kér erre a célra. A hadügyminisztérium magasrangú katonatisztekkel álló árvízvédelmi parancsnokságot küld ki a munkálatok egységes irányítására.

Uzunovics miniszterelnök a következőképpen nyilatkozott az árvízről:

— A mai konferencián megismertük az áradásról szóló újabb jelentéseket, amelyek egyáltalában nem megnyugtatók. A helyzet fölöttébb veszélyes. A kormánynak kötelessége mindent megtenni a katasztrófa elhárítására. A kormány néhány tagja sürgősen kiutazik az árterületekre.

Elvesztette a lábát anélkül, hogy tudott volna róla

Egy villamos kalauz különös balesete

Noviszadról jelentik: Különös szerencsétlenség érte vasárnap este Delics István noviszadi villamoskalauzt: elvesztette féllábát és nem tudja hol.

Este kilenc óratájtban arról értesítettek a noviszadi rendőrfőkapitányság átirása iránt. A becskeréki törvényszék ebben a pörben is a németek javára döntött, de a telepesek felebeztek. A németek ezután megindították az utolsó pert is 600 hold földre vonatkozólag. Időközben azonban az 1926/27. évi költségvetési törvényben kimondták, hogy mindazok a szerződések, amelyeket 1919 február 27-ike előtt kötöttek, végleg elvesztik érvényüket ha a telekkönyvben nincsenek keresztülvezetve.

A harmadik pörben még nem döntött a törvényszék és a telepesek most kérték a törvényesektől a birtok valódi értékének megállapítását.

Három törvényszéki bíró, hét ügyvéd és két kirendelt szakértő nyolc napig dolgoztak a helyszínen. A két szakértő Szombaton nyújtotta be a becskeréki

törvényszéken szakvéleményét. A németek szakértője a földet holdanként állag hatezer dinárra becsülte, viszont a telepesek szakértője szerint a föld holdanként 16.000 dinárt ér. A két eltérő jelenés után a bíróságnak kell majd dönteni. Ha a törvényszék a 16.000 dináros becsülést fogadja el és az egész per alatt álló ingatlan negyven millió dinárra értékelik, akkor a három százalékos ítélet

illeték egy milliókétszáz ezer dinárt tesz ki. A németek becslése szerint a fizetendő illeték háromszáz ezer dinár volna. Az ítéleti illetéket felperesnek előre kell lefizetni és a telepeseknek nyilvánvalóan az a céljuk, hogy a fizetendő illeték nagysága elvegye a németek kedvét a további pereskedéstől.

A törvényszék döntését egész Torontálban nagy érdeklődéssel várják.

Halálos autószerencsétlenség Vilovón

Ilic Bránko ittebei malomtulajdonos szörnyethalt Langsteiner Rudolf gyári képviselőt letartóztatták

Noviszadról jelentik: Langsteiner Rudolf volt osztrák-magyar pilótatiszt, noviszadi kereskedő, aki újabban egy nagy német világcég, a Deutsche Werke jugoszláviai vezérképviselője, szombaton egy használt 501. típusú sportkarosszériás Fiat-kocsit vásárolt.

Langsteiner szombaton egész nap gyakorolta magát az autóvezetésben és vasárnap délután fél két órakor Noviszadról Ilic Bránko ittebei malomtulajdonossal és egy sofförrel Titelbe hajtott. A kocsit Langsteiner vezette.

A Sajkás-Sveti-Iván és Vilovo közti országúton, közel a vilovói pályaudvarhoz, a jobb hátsó kerék gummija defektust kapott, amely átlukasztotta a belső tömlőt is. Tekintettel arra, hogy a kocsit elég sebesen haladt, a defektus folytán a kocsit felborult és mind a három utasa merész ívben kirepült.

Legszerencsétlenebbül Ilic Bránko járt, aki nyomban szörnyethalt. Koponyatörést szenvedett és belső elvérzésben halt meg Langsteiner Rudolf szintén megsérült, de sérülései könnyebb természetűek. A sofförnek, aki Langsteiner mellett ült, semmi baja nem

történt.

Arra haladt autók nyújtották az első segélyt. A holttestet bevitték a vilovói temető halottaskamrájába, Langsteiner és a soffört bevitték Vilovóra. A Fiat-kocsi teljesen összetört és az országot mentén az árokban hever.

A vilovói csendőrség jelentést tett a titeli főszolgabírói hivatalnak, amelynek intézkedésére Langsteiner és a soffört Titelre a főszolgabíróshoz szállították, ahol sebeit bekötötték és kihallgatták.

Langsteiner beismerte, hogy nincs gépkocsihajtási engedélye, amiért a főszolgabíró letartóztatta.

Hétfőn délután Glumac Bogdan noviszadi vizsgálóbíró és dr. Vukovojac Zsárkó, a noviszadi ügyészség vezetője a helyszínre szálltak ki és titeli orvosok közbejöttével megejtették Ilic Bránko holttestének felboncolását. Majd a szerencsétlenség színhelyét tekintették meg és kihallgatták Langsteiner Rudolfot, aki a halálos autószerencsétlenség körülményeit jegyzőkönyvbe mondotta. Langsteiner beszámolt a noviszadi ügyészség fogházába.

A lázár földi tengeri kigyó

A Harnoncourt-uradalom birtokperében a telepesek az ingatlan árának megállapítását kérték — Egymillió kétszáz ezer dinár ítéleti illetéket kell fizetni a lazarevói németeknek?

Becskerékről jelentik: A lazarevói birtokper, amely évek óta tartja izgalmában a bánáti németeket, új frázishoz jutott. Az alpereseket képviselő dr. Zsupanszki Szlavko ügyvéd a per tárgyát képező ingatlanok értékének megállapítását kérte és ezzel a per menetét egész új irányba terelte.

A pör tárgya 2500 katasztrális hold szántóföld Lazarevó, Écska és Martinica községek határában. A birtokot 1918-ban adta el kiskorú Harnoncourt Félix gróf az Altruista Banknak felparcellázás céljából, holdanként 1200 koronáért.

Az Altruista Bank holdanként 2800 koronájával adta tovább a földet a lazarevói németeknek, akik birtokba is vették a földet, de a telekkönyvi átirás nem történt meg a gróf hozzájárulása nélkül. A Harnoncourt család azonban megmondta a dolgot és az öreg Harnoncourt gróf veje, örgróf Pallavicini Artur 1918 májusában indítványozta Torontál vármegye közgyűlésén, hogy kéri a kormánytól, hogy a szerződést semmissé tegyék és a földet szegény hadirokkantoknak, hadiözvegyeknek és árváknak adják el olcsó áron. Az indítványt elfogadták és miközben az erre vonatkozó lépéseket folyamatba tették, bekövetkezett a forradalom.

Az új államalakulás után az Altruista Bank nevén telekkönyvezett nagybirtokot kiosztották a dobrovoljacok között, a birtokból kihelyezett németek pedig megindították a pört a szerződések telekkönyvi átiratásáért.

Először csak egy próbapört indítottak 500 holdra nézve. Időközben a dobrovoljacok tárgyalást kezdtek a bankkal ésők is megvették a földet holdanként 11.600 dinárért.

A németek a becskeréki törvényszéken megnyerték a próbapert. A törvény-

szék elrendelte a telekkönyvi átirást. Az Altruista Bank bele is nyugodott az ítéletbe, de a szerbek, akik telepesek, felebeztek.

Az első ítélet után a németek még egy pört indítottak további 1300 hold ügyeletét, hogy a Darányi-telepen, a vasúti sínek mentén egy eszméletlen férfi fekszik. A rendőrségről az ügyeletes rendőrtisztviselő és a rendőrorvos kiszálltak a helyszínre, ahol már nagy tömeg gyűlt össze. Amikor az ismeretlen férfit megvizsgálták, észre vették, hogy féllába hiányzik és a csonka törzsből erősen folyik a vér. Kissé távolabb ráakadtak a lemetszett lábszárra is. A szerencsétlen embert beszállították a kórházba, ahol nyomban megoperálták. Személyazonosságát azonban csak hétfőn délelőtt, amikor magához tért, sikerült megállapítani. Kiderült, hogy a különös szerencsétlenség áldozata Delics István, noviszadi villamoskalauz.

Delics kihallgatása alkalmával nem tudta megmondani, hogy milyen körülmények között érte a szerencsétlenség. Csupán annyit tud, hogy vasárnap este kilenc óráig a Knezsevics-féle vendéglőben borozott, de már arra nem emlékezik, hogy hogyan és mikor került ki onnan. A csendőrség valószínűnek tartja, hogy az ittas Delics a vonat írtotta el és a kerekek megfosztották a szerencsétlen embert egyik lábától.

Fogászati rendelő áthelyezés

Dent. ROMÁN OSZKÁR

Subotićán, Jelašićeva ul. 1. a „Jugoszláv” bank átalakított épületében, volt Löwy Festvőreket üzlete felett. Vágni az összes fogászati műveleteket eddig nem létező mérsékelt áron 5 évi kezességgel. Tartó fogtömések, arany oronok, foghúzás. Rendel. d. e. 8-12-ig, d. u. 2-6-ig. Telefon 6-12. Vidékek igen gyorsan kielégíttetnek.

A légügyi szuverénítás

Francia katonai repülőgép kényszer-leszállása Magyarországon

Budapestről jelentik: Szombat délben Harta község határában, Budapest közelében egy francia katonai repülőgép leszállni volt kénytelen. A repülőgép a kényszerleszállásnál nekiütődött egy árokban és súlyosan megrongálódott. A repülőgép utasainak: Arrachar Lajos francia repülőkapitánynak és fivérének, Arrachar Pál tiszthelyettesnek azonban semmi baja sem történt.

A fivérek két héttel ezelőtt indultak el Párisból és leszállás nélkül tették meg az utat Mezopotámiáig, amivel a távolsági repülésben új világrekordot állítottak. Szombat reggel indultak el visszafelé vivő utjuk során Bukarestből, azonban Harta közelében motorhiba érte a gépet és ezért voltak kénytelenek ott leszállni.

A magyar hatóságok feltartóztatták a francia katonai repülőgép utasait és vasárnap délelőtt egy vegyes bizottság szállt ki a helyszínre, amelyben a kereskedelmi minisztérium légügyi hivatala és a hadügyminisztérium voltak képviselve és megállapította, hogy a két francia pilóta megsértette Magyarország légügyi szuverénitását, mert a francia kormány valószínűleg teledékenységéből eltelejtett engedélyt kért az ország fölötti repülésre.

A bizottság elvi megállapítása után a francia pilóták tovább utazhattak.

Szélhámos utazó

Három hétig autózott és fizetés helyett elvitte a sofför óráját

Novivrbászról jelentik: Kirst Jenő vrbázi sofför három hétig tartó turán vitte kocsiján Book Béla cservenkaei illetőségű egyént, aki a noviszadi Ornstein és társa fakereskedők utazójának mondotta magát. Subotićán az autó eltört és Book a sofförrel kocsin ment tovább Rigycáig, ahol együtt aludtak az ottani szállodában. Book, a hosszú lejáratu utas éjjel megszökött és magával vitte Kirst Jenő ötszáz dinár értékű nikkelt óráját és egy gummiköpenyt, azonkívül adós maradt az utért 5700 dinárral. Néhány nap előtt Kirst találkozott Bookkal a topolai állomáson. A sofför kijelentette az utazónak, hogy addig nem engedi el, amíg meg nem fizeti tartozását. A vonaton elkísérte Zsednikig. A história itt kezd rejtélyessé válni, mert a sofför, aki már egyszer megfogta a nemfizető utast, megint engedte azt, illetve Zsedniken átadta egy rendőrnök, ő pedig bement Szubotićára és feljelentést tett a vasúti komesszáriátusnál. A vasúti rendőrség főnöke telefonált Zsednikre, hogy szállítsák be Szubotićára az utazót, de a zsedniki rendőrség azt válaszolta, hogy Book szabályszerűen igazolta magát és szabadon bocsájtották, úgy hogy ezek után a parancsot nem teljesíthette.

A komesszár utasítására a zsedniki csendőrség végig kutatta az egész falut, de Bookot már nem sikerült megtalálni.

Kirst Jenő ezután az Ornstein és társa céghez fordult felvilágosításért, ahol azt válaszolták, hogy Book Bélát már hat héttel ezelőtt elbocsájtották állásából, mert a céget ötvézezer dinárral megkárosította.

A sofför feljelentésére elrendelték Book Béla körözését, akinek azonban nyoma veszett.

HIREK

Légy becsületes!

A szubotocai vasutigazgatóság gazdasági osztályának vezetőjét, Almásán Vojiszlávot, így olvasom a mai lapokban, felfüggesztették állásától, mert a most folyó vizsgálat súlyos visszaéléseket állapított meg a terhére.

Hogy mi van a szubotocai vasutigazgatóságon, követték-e el ott visszaéléseket, súlyos vagy súlytalan panamákat, a be nem avatott nem tudhatja. Csak olvassa a híreket, hogy most ezt csapták el, emezt függesztették fel, amazt helyezték át. Az egész, hónapok óta húzódo herce-hurca szörnyen azt a látszatot kelti, hogy itt politikai pártok és csoportok mérkőznek s a hadakozásban nem kimélik sem egymás becsületét, sem egymás — panamáit.

De hát nem is arról akarok beszélni, hanem a felfüggesztett osztályfőnökről, akit szintén gyanusnak talált valamelyik bizottság. Ennek az osztályfőnöknek a nevét talán két évvel ezelőtt hallottam először. Akkor azzal a kéréssel jöttek a szerkesztőségbe, hogy ne írjunk Almásán Vojiszláv öngyilkossági kísérletéről. A gazdasági osztály főnöke *felvágta az ereit, mert nem tudott a családjának kenyeret adni.*

Aki tudja, hogy a vasutigazgatóság sok milliós rendeléseit a gazdasági osztály főnöke adja fel, a szállított árukat ő veszi át és ő fizeteti ki, velem együtt elcsodálkozhatott, hogy az ahivatalnok, akitől sok milliós rendelés sorsa függ, öngyilkosságot kísérel meg — a nyomor miatt.

Érdeklődtem aztán szállítóktól, kereskedőktől s amit hallottam, az annyira csodálatos volt, hogy sokszor kísértett a gondolat: regényt, vagy legalább novellát írni Almásán Vojiszlávról, bár személyesen soha nem ismertem s talán ezután sem fogok megismerni.

Állami hivataloknak szállítani, soha és sehol sem szentimentális lírai költemény. Aki megrendelést kap, vagy megrendelést akar, az mindenütt szívesen hoz »áldozatokat«. Ha a képviselőház nem is küldött volna ki nemrégiben panamabizottságot, akkor sem követnének el különös sértést, ha konstatálnánk, hogy ez Jugoszláviában sincsen másképp. Amit azonban Almásánról hallottam, az több volt, mint meglepő. Azt mesélték, hogy Almásán nem akar keresni, nem lehet neki juttatni. Sem esti munkáért, sem különös szolgálatért, sem semmi más címen — annyi ilyen jogcím akad — nem fogad el egy parát sem.

Elnéztem aztán Almásán egy-két beosztott hivatalnokát, hogy azok milyen elegánsak, milyen jól élnek, talán ők sem végeznek külön munkát, de jól tudják fizetésüket beosztani, míg magáról a főnökről az igazi Sanyaru Vendel nyomora rítt le. Mindig gondoltam, hogy irni kellene a bután becsületes emberről, aki nem veszi észre, hogy körülötte nem mindenki olyan hajthatatlan, mint ő s nem is képzeleli, hogy mások másképp csinálják.

A minisztérium most poént szolgáltatott a megírandó történethez: Felfüggesztette Almásán Vojiszlávot. Eddig volt, ha volt, havi 2000 dinár jövedelme. Most, míg az eljárás folyik ellene, esetleg csak ennek egyharmadát kapja meg. Hát nem érdemes becsületesnek lenni?

*

— **Nikics miniszter kedden kihallgatáson jelenik meg a királynál.** Zagrebból jelentik: Nikics Nikola erdőügyi miniszter hétfőn reggel Zagrebba érkezett. A miniszter a délelőtti folyamán a zagrebi erdőigazgatóságot vizsgálta felül, majd magánügyeket intézett el. Nikics este hét órakor továbbutazott Blédbe, ahol kedden délelőtti tíz órakor fog megjelenni audiencián Őfelsége előtt. Az újságírók az állomáson felkeresték, hogy találkozott-e már Superina postaügyi miniszterrel, aki tudvaievolg a multkor Nikicsel

együtt megalakította a disszidensek horvát parasztpártját. Nikics Nikola kijelentette ezután, hogy eddig még nem volt alkalmával Superinával találkozni és nem tudja, hogy Superina milyen álláspontot fog elfoglalni.

— **Gyorgyevecz főispán anyját súlyos baleset érte.** Beogradból jelentik: Gyorgyevecz Pavle miniszteri inspektor neje, Gyorgyevecz Dragoszláv szubotocai főispánnak édesanyja vasárnap délután a katonai akadémia épülete előtt leesett a villamosról. A szerencsétlen esés következtében az urfasszony koponyacsonttörést szenvedett. Beszállították a beogradi közpórházba, ahol hétfőn délután Röntgen-felvételt készítettek sérüléséről és valószínűleg műtéti beavatkozásra lesz szükség. A szerencsétlenül járt urinál állapota súlyos. Gyorgyevecz Dragoszláv főispán a szerencsétlenség hírére azonnal Beogradba utazott.

— **Segélybizottság alakult az árvíz-károsultak segélyezésére.** Beogradból jelentik: A beogradi hazafias és jótékonyági egyesületek sorából hétfőn délelőtti segélybizottság alakult, amely az ország egész területén gyűjtést fog indítani az árvíz-károsultak javára. A konferenciát, amelyen a Vöröskereszt Nőegyleten, a Narodna Obrana és a Szerb Nőegyleten kívül számos más jótékonyági és hazafias egyesület is megjelent, a Szerb Nőegylet palotájában tartották meg. Résztvett az ülésen Lázics Zsika, a belügyminisztérium államvédelmi ügyosztályának főnöke is. A megjelentek rezolúciót fogadtak el, amelyben köszönetet mondtak a Vöröskeresztnek, a Szerb Nőegyletnek és a Narodna Obrának az akció kezdeményezésért és kimondták, hogy az ország valamennyi jótékonyági és hazafias egyesületét intenzív gyűjtésre hívják fel.

— **Támadás Benes ellen, Gajda tábornok csehszlovák vezérkari főnök menesztése miatt.** Prágából jelentik: Gajda tábornoknak, a csehszlovák vezérkari főnökének szabadságolása belpolitikai szenzációvá nőtte ki magát. A nemzeti demokráta Benes külügyminisztert okolják és a tábornok hirtelen menesztéséért, amely a legridegebb formában történt, egy nappal előbb semmint a jutalmazásáért és kimondták, hogy az kezelt, amelyet Gajda tábornoknak kellett volna fogadni és üdvözölni. Beavatott körök szerint a vezérkari főnököt nem annyira fasiszta tevékenysége miatt, hanem azért menesztették, mert állandóan újat húzott a hadügyminiszterrel és a kormány többi tagjával.

— **Herzl emlékünnepele Szubotocán.** A szubotocai Hakoah zsidó ifjusági egyesület vasárnap este a Lloyd termében Herzl-emlékünnepelet rendezett. A megnyitó beszédet dr. Hirth Ferenc ügyvéd tartotta, majd dr. Abonyi Henrik kovini ügyvéd tartalmas ünnepi beszédet mondott. Nagy sikert aratott az ünnepélyen Vadnai Vera szavalóművészetével, ugyszintén Róth Zsuzsika, aki hébe. költőktől szavalt, valamint a tehetséges Hauser Endre is hegedűszámaival: A műsort a Hakoah énekkara zárta be.

— **A marokkói szultán Párisba érkezett.** Párisból jelentik: A marokkói szultán nagyvezére és három fia kíséretében hétfőn délután Párisba érkezett. Az állomáson Doumergue köztársasági elnök, Briand miniszterelnök, Stég, Marokkó főkörmányzója, valamint a kamara és a szenátus elnöke fogadták. A szultán az elnöki palotában szállt meg. Hétfőn este érkezett meg Párisba Primo di Rivera is, aki alá fogja írni a francia-spanyol megegyezést.

— **A budapesti sakkverseny hétfői fordulója.** Budapestről jelentik: A budapesti sakkverseny hétfői fordulóján Grünfeld nyert Kmoch ellen, Rubinstein Takács ellen. A Réti—Tartakower-parti zsűri előtt van. A többi játszmák függőben maradtak.

— **A nábob fiának szerelmi öngyilkossága.** Debrecenből jelentik: Derecske határában egy rozstáblában holtan találták néhai Tüdös János volt képviselő testvérenek huszonnégy éves fiát, aki agyonlőtte magát. A derecskei nábob fia azért lett öngyilkos, mert egy zsidólányba, a derecskei körállatorvos lányába, Tokajer Kláriba volt szerelmes és szülei ellenezték a házasságot.

— **Da Costa volt portugál miniszterelnököt az Azori-szigetekre száműzték.** Lisszabonból jelentik: Portugália volt miniszterelnökét és diktátorát, Da Costa tábornokot az új diktátor az Azori-szigetekre száműzte. Da Costa tábornok rövid uralmának gyors lejárta után már utban van a száműzetésbe.

— **Halottakat biztosított be egy miskolci ügynök.** Miskolcra jelentik: A rendőrség letartóztatta Lengyel Miklóst a Hazai Biztosítótársaság fizetszerzőjét, aki több mint százmillió koronával károsította meg intézetét, úgyhogy bejárta a községek temetőit és a sírkövekről a neveket lejegyezve ezeket a halottakat szállította intézetének biztosított felekként és minden esetben felvette utánuk a jutalékot.

— **Véres családi dráma Berlin közelében.** Berlinből jelentik: Halleussében vasárnap reggel véres családi dráma történt. Wandt Vilmos, a Deutsche Werkstätte részvénytársaság harmincnégy éves igazgatója, aki állandó viszályban élt feleségével, fiának kereskorsolyájával fejbévágta feleségét, aki izgalomban az emeleti lakás erkélyéről a kertbe vetette le magát. Wandt ezután bezárkózott egy szobába, hat éves kislányával, akit agyonlőtt, majd egy nagy konyhakéssel mellbeszurta magát. Ugy az asszony, mint a férfi állapota igen súlyos.

— **Aratósztrájk Debrecen mellett.** Debrecenből jelentik: A Steinfeld-féle macsi birtokon hétfőn aratósztrájk tört ki. A jelek szerint a sztrájkot Vágóék szervezték meg.

— **Herzl emlékünnepele Szentán.** Szentáról jelentik: A szentai zsidó hitközség vasárnap, a Herzl emlékünnepelet tartott. Schweiger Hermann főrabbi magasszárnyalású emlékbeszéde után a szentai származású Ney Mór budapesti főkantort művészien énekelt héber zsoltárokat.

— **Elfogott zsebmetsző.** A szubotocai vasúti rendőrség kedden délelőtti a topolai állomáson letartóztatta Kovács Antal husz éves szubotocai cigányt, akit zsebmetszésen ért. Kovácsnál egy új felöltőt is találtak. Beszállították az ügyészség fogházába, ahonnan nem régen szabadult ki.

— **Halálozás.** Noviszadról jelentik: Özvegy Marich Jeléna noviszadi urfasszony 88 éves korában Noviszadon meghalt. Az elhunytban Petrovics Mladen szabó édesanyját gyászolja.

— **Vizbefulladt téglagyári munkások.** Noviszadról jelentik: A plavnai Duna-ágban Bogács István és Ilics Mladen téglagyári munkások fürdés közben belefulladtak a vízbe. Bogács holttestét megtalálták, Ilics tetemét keresik.

— **Bacher Emil házi őrizetbe kerül.** Budapestről jelentik: Bacher Emil védői hétfőn megjelentek a vizsgálóbírónál és bejelentették, hogy ne ménnek a felfolyamodás jogával a vádtanács letartóztató végzése ellen. Bejelentették egyben a védők, hogy elhatározták Bacher magánvagyonának realizálását a Viktóriamalom szanálása érdekében. Ezzel sok milliórdot lehetne szerezni, azonban feltétlen szükséges volna, hogy Bacher szabadlábra kerüljön és tárgyalhasson a vevőkkel. Erre és Bacher betegségére való hivatkozással kérik most a védők Bacher szabadlábrahelyezését. Az ügyben a vádtanács kedden dönt és valószínűleg az ügyészség is hozzá fog járulni ahhoz, hogy Bacher házi őrizetbe kerüljön.

— **Szerencsés kimeneteli autóbefordulás Beeskereken.** Beeskerekről jelentik: Hendl Miklós supjai községi jegyző, hétfőn autón Beeskerekre utazott. Az autót maga vezette és amikor Beeskerekre ért, be akart kanyarodni a vármegyeház elé. A posztan álló rendőr a feléje robogó autónak meg akarta mutatni az utat, de Hendl nem vette észre. Erre a rendőr a kocsi elé ugrott, hogy megállítsa, de a kocsi elkapta és úgy félre lökte, hogy két saltomortalét csinált a levegőben. Szerencsére azonban egyéb baja nem történt. Hendl nyomban felment a rendőrségre, ahol jegyzőkönyvbe foglalták a történeteket.

— **Kocsmai verekedés Noviszadon.** Noviszadról jelentik: Vasárnap este a noviszadi Teve-vendéglőben Milivojevic Milivoj noviszadi cipész megismerkedett Vazkovics Drago szarajevói kereskedővel, akivel együtt inni kezdtek. Később összeszólalkoztak és Vazkovics egy sörös kriglit vágott Milivojevic fejéhez. Vazkovics kihallgatásakor azt vallotta, hogy azért bántalmazta Milivojevicet, mert az a királyt szidta. Az ügyben megindították az eljárást.

— **Letartóztattak egy rovottmultu tolvajt.** Noviszadról jelentik: Lorch Antal noviszadi matröz hétfőn följelentést tett a rendőrségen, hogy egy ismeretlen ember alamizsna kérés ürügyével kereste föl és a hajón feltörte podgyászát, ahonnan ötszáz dinár értékű holmit lopott el. A rendőrség az ügyben megindította a nyomozást és a tettest Kenderessi Péter rovottmultu tolvaj személyében elfogta.

— **Szurkáiás Csantaviren.** Hétfőn délelőtti Csantavir főuccáján Bagi Ottó husz éves földműves, megtámadta Tormás Boldizsár bérest és késével négy helyen súlyosan megsebesítette. Bagi Ottó barátjával hétfőn sorozáson volt, utána egy vendéglőbe mentek mulatni. Mulatozás közben a korcsmában összeszólalkoztak, majd verekedni kezdtek, de a többiek szétválasztották őket. Erre Tormás eltávozott a helyiségből. Néhány perc múlva Bagi utána ment, összeszurkálta. Tormás eszméletlenül esett össze a kövezeten. Bagi Ottót a rendőrség letartóztatta és a szubotocai ügyészség fogházába szállította.

— **A száz dináros fogadás áldozata.** Nisból jelentik: Mitics Bogdán uszgodag földbirtokos fürdés közben a Moravába fulladt. Mitics előzőleg száz dinárban fogadott Cvetkovics Milán nevű barátjával, hogy a Moravát átussza. A folyó közepén azonban elsodorta az ár, úgyhogy nem sikerült kimenteni.

— **Kivégezték az ochridi főispán elrablót.** Tiranából jelentik: Az albán fővárosban szombaton végezték ki Bojko Abdul és Nuredin Betyir utonállókat, akik a mult évben elrabolták és Albániába hurcolták Blázsics ochridi kerületi főnököt és Milosevics görög-keleti lelkeszt. A két rablót több heti fogvatartás után csak nagyobb váltásdíj ellenében akarta Blázsicsot és Milosevicset szabadon bocsájtani. Az albán kormány intézkedésére azután elfogták a két rablót, akiket halálra ítélték. Albániában ez volt a háboru befejezése óta az első kivégzés, amit bírói ítélet alapján hajtottak végre.

— **A volt temerini államfőnököt.** Noviszadról jelentik: Marjanovics Sztoján volt temerini államfőnököt az elmúlt napokban — mint a Bácsmegyei Napló megírta — karhatalommal kellett az állomás épületéből eltávolítani. Marjanovics Sztoján előtt a noviszadi törvényszék vizsgálóbírája hétfőn hirdette ki az előzetes letartóztatásról szóló végzést hivatalos hatalommal való visszaélés és hivatali sikkasztás címén.

— **A megszökött budapesti bankai csődöt kért.** Budapestről jelentik: A megszökött Pálffy Sándor bankháza hétfőn ügyvédje útján csődöt kért maga ellen a törvényszéktől. A bank ellen büntügyi zárlatot foganatosítottak.

— **Kézrekerült vásári tolvajok.** Kuláról jelentik: Hónapok óta fosztogatja egy tolvajbanda a kulai és környéki vásárosokat. Brkics Péter csendőr-mesternek hosszú nyomozás után sikerült a tetteseket elfogni Buko Róza, Lakatos Róza és Horváth János személyében, akiket a csendőrség átadott a szombori ügyészségnek.

— **Országos vásár Kulán.** Kuláról jelentik: A harmadik országos vásár augusztus 1-én lesz Kulán. A vásárra vészmentes helyekről mindentéle állat felhajtható.

— **Az első tengerészti-avatás Dubrovnikban.** Dubrovnikból jelentik: A dubrovnikai tengerészeti akadémián hétfőn délelőtt fényes ünnepségek között tartották meg az első tisztéavatást. Az 1923-ban alakult intézetben, amely az ország egyetlen tengerészeti szakiskolája, ebben az évben fejezték be tanulmányait az iskola első növendékei. A huszonkilenc végzett növendék korvetthadnagyi rangot nyert. Az ünnepélyes felavatáson Alekszandar királyt Pruca admirális képviselte és jelen voltak a csehszlovák és a francia hadsereg képviselői is. Az ünnepség megnyitása után több beszéd hangzott el, majd Pruca admirális Öfelsége nevében ezüsttel kivért értékes kardot nyújtott át a legidősebb újonnan kinevezett tengerésztisztnek. A francia kiküldött értékes vázát ajándékozott a tisztnek, több fiatal hadnagynak pedig távcsöveket nyújtott át, mint a francia haditengerészet ajándékát.

— **Betörés egy bajsai kereskedésbe.** Topoláról jelentik: Molnár Ádám bajsai fűszer- és rőföskereskedő üzletébe szombat éjszaka ismeretlen tettesek betörték és onnan harmincezer dinár értékű rőfösárut elvittek. A csendőrség erőlyes nyomozást indított és letartóztatta a faluban időző medvetáncolatokat, akiket a betörés elkövetésével gyanúsítanak.

— **Helyreigazítás.** Elekes Tivadar annak közlésére kért fel bennünket, hogy a Bácsme gyei Napló 1926 június 4-ikén a »Simplon-Expressben letartóztattak egy szentai garázstulajdonost« címen róla megjelent közleményben sajnálatos tévedések fordultak elő. Kijelenti, hogy Jávorszki Imrétől nem vett fel váltót, vagy pénzt. A mágnest nem távolította el az autóból és nem szöktette meg az autót a garázból. Romániába szándékozott ugyan utazni, de nem szökní. Az ügyészség a tényállás felderítése után vasárnap szabadlábra is helyezte.

— **A szubotocai Népkör kabaréelőadása.** A szubotocai Népkör vasárnap este táncmulatsággal egybekötött kabaréelőadást rendezett. Az előadáson Vágó Rózsika sanzonjaival, Garay Béla és Deutsch Janka kitűnő játékkal arattak nagy sikert. Sok tapsot kaptak még Rudics István, Gyenizse Ilus, Toszenberger Lujza, Turzay Mátyás, Kocsmár Lujza, Beck Imre, Kiss Károly és Balázs István. A táncszámokat Landau Juliska táncitanárnő tanította be.

— **Dr. Wilfran lesz a kisebbségi liga elnöke.** Zagrebból jelentik: A bécsi hirdás szerint a genfi kisebbségi liga elnökének dr. Wilfrant, az olaszországi szlovén képviselőt jelölik. A kisebbségi liga szeptemberi kongresszusán már dr. Wilfran fog elnökölni.

— **Halálozás.** Dr. Mamuzsics Bodog szubotocai ügyvédet súlyos csapás érte. Felesége, született Körtvelyessy Piroška hosszabb betegség után Budapesten meghalt. Elhunytát kiterjedt rokonság gyászolja.

— **Bolsevista kémkedéssel vádolják a csehszlovák vezérkar volt főnökét.** Prágából jelentik: Gajda tábornok elmozdítása a vezérkar éléről, nagy hullámokat vert fel. Különböző kombinációk merültek fel és egyes körök azt állítják, hogy Gajda a szovjetnek kémkedett. Egyes lapok szerint a tábornok könyvtárából eltűntek a hadvezetőség titkos aktái és hogy Gajda tábornok ezeket az aktákat a szovjetekhez juttatta el.

— **Száztagu rokkantküldöttség megy a szociálpolitikai miniszterhez.** Szentáról jelentik: A sztaribecseji, petrovszeleői, adai, moli és-szentai hadirokkantak, özvegyek és hadidárvák 1924. év október elsején kaptak utólagos rokkantsegélydíjat. A községek rokkantjai most elhatározták, hogy száztagu küldöttséggel vonulnak a szociálpolitikai miniszterhez a segélydíjak kiutalása érdekében.

— **Hétfőn kezdődött meg Rákosi és társai bünpörének a főtárgyalása.** Budapestre jelentik: Rákosi Mátyás és társai bünpörében hétfőn délelőtt kezdődött meg a főtárgyalás, amely az egész világ kommunista szervezeteinek felkeltette érdeklődését. Rendkívül sokan érkeztek külföldről Budapestre, hogy résztvegyenek a főtárgyaláson. Budapestre érkezett Gáti István csehszlovákiai kommunista képviselő is másik két képviselő társával.

— **Jó testvérek.** Topoláról jelentik: A topolai csendőrség letartóztatta Kovács Antal és Kovács Pál szubotocai fiatalembereket, akik a topolai vásáron egy gazda zsebéből kilopták az erszényt.

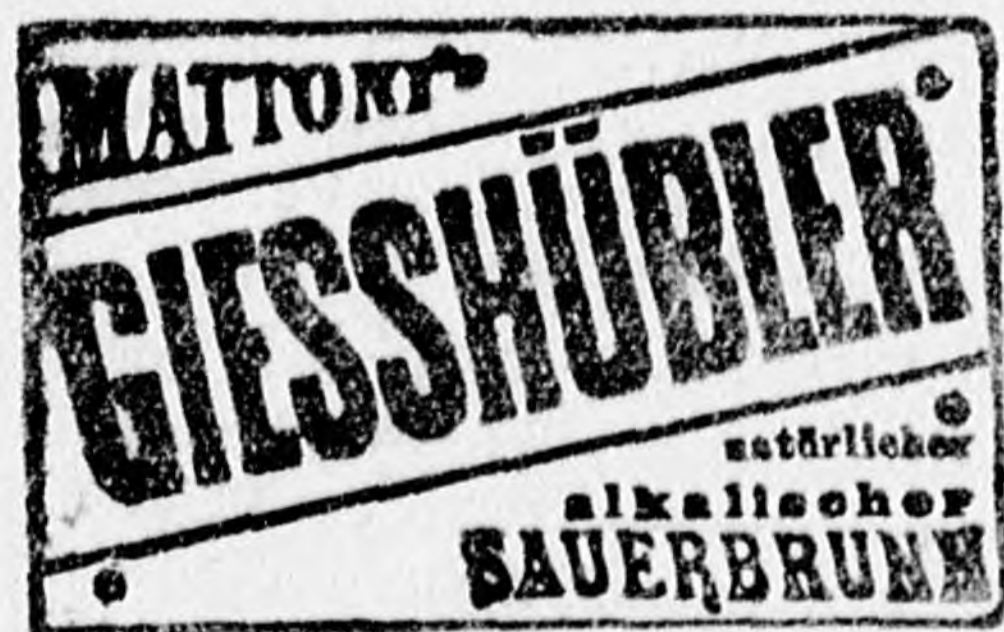
— **Magántanfolyam.** Számtan, geometria, fizika és kémia szakos gimnáziumi tanár magántanfolyamot nyit tanuló és tanulóleányok részére, kiknek pót- vagy magánvizsgát kell tenniük a fentírt tárgyakból. A tanfolyam kezdete július 15. Közelebbi felvilágosítás 13. Novembra (Bajai ut) 22. szám alatt.

— **Az ideai nagy szokolkongresszus és a Bata cég.** Az ezévi prágai szokolkongresszuson a Bata cég alkalmazottjai teljes számban résztvettek, ami ugy volt lehetséges, hogy a cég minden alkalmazottjának július 4-től 11-ig szabadságot adott. Zlinből Prágába külön vonatok szállították a Bata cég alkalmazottait.

— **Bombardobbanás következtében súlyosan megsérült egy petrovaradini főhadnagy és egy őrmester.** Noviszadról jelentik: Hétfőn délután Hellman Viktor utászfőhadnagy egy bomba gyutacsát igazította. Munkaközben széke megcsuszott, a bomba a földre esett és felrobant. A robbanás leszakította a főhadnagy bal kezének három ujját és megsebesítette a közelében tartózkodott Poljicsek Gyeleszil őrmestert. Mindkettőjüket kórházba szállították.

— **Csak kevesen tudják,** hogy a Bata cég gyártmányait nemcsak egész Európába viszi ki, hanem sikeresen tért hódít az egész világon. Jelenleg Egyiptomban, Indiában, Hátsóindiában, Batáviában a Jáva szigeteken működnek fiókok. Az ausztráliai és japán kivétel most van szervezés alatt, Mandzsuriában már régebb idő óta fennáll a Bata cég fiókja.

ISMET MINDENUTT KAPHATÓ

Képviselőt és lerakat:
BÜHM ÁRMIN NOVISAD

— **Megtalálták egy vízbefulladt katonaholttestét.** Noviszadról jelentik: Néhány nappal ezelőtt, mint megirtuk, a katoná, akinek személyazonosságát nem Péter király-csatornába belefúlladt egy sikerült megállapítani. A holttestet vasárnap este kifogták a vízből és megállapították, hogy a szerencsétlenül járt katonát Rajcs Ivánnak hívják és mostás közben esett a vízbe.

— **Elhízott egvényeknél a természetes »Ferenc József« keserűvíz hatalmasan előmozdítja az anyagcserét és a testet könnyedé teszi.** Több orvosprofesszor a Ferenc József vizet szívelvsirosodásnál is reggel, délben és este, egyegy harmadpohárynyi mennyiségben rendel. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— **Takarékoskodhat télen is a fával,** ha »Zéphir« kályhát használ lakásában. Kapható Barzel vaskereskedésben, Subotica. Telefon 123. 5123

SPORT

Kikapott a WAC Palicson

Egészen komoly, meglett mérkőzés keretében a P. A. C. E. R.-től, amely a palicsi ifjakat tömöríti magában úgy is, mint atlétikai csapatot és úgy is, mint pacereket. A pacerek ugyanazt csinálják, mint mondjuk a bácskisták, vagy a sandisták — vagyis futbaloznak reggeltől estig, a tóparttól az erdőig. És minthogy a WAC is ugyanezt csinálja, nem lehet csodálkozni azon, ha a rokonlelkek találkoznak egymással. A lélekemelő találkozás a palicsi tóparton folyt le, a Huber kezdte, aki sas-szemével nyomban felfedezte, hogy a palicsi strandon mást is lehet csinálni — mint kártyázni. Mert tudni kell, hogy a nyaraló wacisták eddig izgalmas preferánc-partikban izzadták le azt, amit a napsugarak olesóbban is megcsináltak volna. Tehát a Huber felfedezte a P. A. C. E. R. hat agilis tagját, egy kövérképű ötös foci társaságában. Nyomban beleavatkozott, mire a pacerek nyomban tiltakoztak. Az ügy mégsem maradt annyiban, mert Huber, aki köré ezalatt összegyűltek klubtársai is, áttért a békétárgyalásokra. A válasz azonban rideg volt:

— **Hogvisne. Még mi is sokan vagyunk erre a labdára.**

— **Hát talán két kapura** — kapesolódott bele a tárgyalásokba Janni is.

— **De nincs csak két kabátunk** — volt az ingadozó válasz és az egyik futballifju-óriás rámutatott arra a két kabát-ra, amely némi és egymástól megfelelő távolságban békésen szunyókált a fűben és jelen pillanatban mint futballkapu szerepelt. Még háló is volt rajta. Izléses, finomszövésű pókháló

A probléma azonban megoldást nyert, vagy ahogy ők mondták, meg lett oldva. A Schlosser részéről, aki készséggel levetette kabátját, meg a Popovits részéről, aki azonban levetette volna kabátját, de csak tenniszíng volt rajta és így a Bilekről huzta le. Minden rendbe jött, a PACER felállt az egyik oldalán, a WAC a másikon, Schlosser a közepén, a futballisp Schlosser szája-

közepén.

A játék, hogy folyt le, mint folyt le, az mellékes. Folyt, folyt egy darabig és végeredményben 7:3 lett az eredmény a PACER javára. Pedig a Schlosser huzott is a pacerek véleménye szerint. És ezt el is lehet hinni.

Igy történt tehát meg, hogy az egyszer nem a WAC intézte el a pacereket, hanem a pacerek a WAC-ot.

BEOGRAD:

BSK—WSC 4:3 (4:3). A WSC nyolc tartalékkal állt fel és gyenge játékot produkált.

PRAGA:

DFC—Viktória Ziskov 4:1 (2:0). A DFC szenzációs játékkal győzött. Góllövők: Patek (3) és Lass. A Viktória Ziskov gólját tizenegyesből Meduna lötte.

— **Az osztrák futbalszövetséget felfüggesztette a FIFA.** Párisból jelentik: A FIFA végrehajtóbizottsága Rimet elnöklete alatt ülést tartott, melyen a Mussolini-ellenes határozatok miatt az osztrák szövetséget felfüggeszti. A felfüggesztés annyit jelent, hogy mindaddig, míg a helyzetben változás nem áll be, osztrák csapattal egyetlen FIFA kebelébe tartozó államnak nem szabad játszani.

— **Angol diáktléták legyőzték az amerikaiakat.** Londonból jelentik: Londonban rendezett verseny váratlanul az angol diákok győzelmével végződött. Az oxfordi és cambridgei egyetemek válogatott csapata 7:5 arányban diadalmaskodott az amerikai Princeton és Harvard diákjai fölött. A verseny eredményei: 100 yard: 1. Russel Kornél 10 mp. 220 yard: 1. Russell Kornél 21.3 mp. 440 yard: 1. Rinkel Cambridge 49.6 mp. 880 yard: 1. Fryer Cambridge 1.59.6 mp. 1. angol: 1. Starr Cambridge 4:26.2 mp. 2. angol: 1. Fooks Cambridge 9:44.8 mp. 120 yard gát: 1. Lord Burghley Cambridge 15.3 mp. 220 yard gát: 1. Lord Burghley Cambridge 25 mp. Magas: 1. Van Geyzel Cambridge 183 cm. Távol: 1. Dikeman Princeton 708 cm. Rud: 1. Bradley Princeton 381 cm. Súly: 1. Sullivan Cornell 1365 cm.

— **A becskerek Obilics szlávaja.** Becskerekéről jelentik: A becskerek Obilics hétfőn ünnepelte meg szláváját. Az ünnepély gyászmisével kezdődött az elhunyt tagok emlékére, majd diszkögyűlés volt, amelyen Pavlovics Gyóka ezredes elnökölt. A közgyűlésen résztvettek Krsztics Vászja alispán is és Alekszics Bogoljub polgármester. Délután az Obilics ifjusági A és B csapatok mérköztek és a mérkőzés az A csapat 5:1 arányú győzelmével végződött. Utána a pancsevői Bánát a Kadimával mérközött és 3:0-ás félidő után 4:1 arányban győzött.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejthetetlen

MAGDUSKÁNK

elhunytaival mérhetetlen fájdalomunkban és gyászunkban részvétellel és figyelemmel enyhíteni igyekeztek, ezuttal fejezzük ki hálás köszönetünket.

6115 Schlanger Ferenc és családja

HÁZAT NYERHET

HA KÉT HÓNAPRA ELŐFIZET

A BÁCSMEGYEI NAPLÓ-ra

ELŐFIZETÉSI ÁR 100 DINÁR

MINDEN ELŐFIZETŐ KAP EGY ROKKANT SORSJEGYET

KÖZGAZDASÁG

Megkezdődött az aratás a Vajdaságban

Közepes termésállítások

A Vajdaság legnagyobb részében ezen a héten kezdődik meg az aratás. A kedvezőtlen időjárás és a sok esőzés ellenére a búzatermés nem lesz olyan rossz, mint azt a gazdák gondolták. Az utóbbi napokban szünetelt az eső és a pár napos napsütés teljesen megszáritotta és talpraállította a búzát. Általános az a vélemény, hogy az ideai búzatermés kvalitatíve és kvantitatíve meg fogja haladni a múlt évet. Habár az árvíz a Vajdaság déli részén óriási károkat okozott, a Vajdaság össztermése a múlt évihez képest mégis kielégítő lesz. Gazdasági körök véleménye szerint holdanként 8—12 métermázsza buza várható. A minőséget illetően az ideai buza 78—79 kilogramm lesz a múlt évi 73—74 kilogramm szemben.

Befejezték a bácsi agrárrevíziót

A feloldott érseki földekből szeminariumot és püspöki palotát építenek

Bácsról jelentik: A bácsi érseki uradalomban megejtett agrárrevíziót most fejezte be a revíziós bizottság. A revíziót Budanovics Lajos bácskai apostoli adminisztrátor kérte, az érseki uradalom költségére, mert az agrárcélokra lefoglalt földek jövedelméből akarják az új egyházmegye papnevelő intézetét felállítani és annak fenntartását biztosítani.

A revíziós munkálatokat Petrovics Leontin miniszteri titkár és Radovics Marko, a noviszadi agrárhivatal kiküldöttje fogantatották Bácsón. A bizottság a helyszíni vizsgálat alapján megállapította, hogy a Bács község agrár igényjogosultjai között eddig kisorsolt föld kivétel nélkül meg van művelve, míg a bácsi érsekség birtokából a szomszédos községek lakóinak kiosztott földek 50—60 százaléka parlagon hever és a bérlők már évek óta hasznabért sem fizettek a kiosztott földekért. Ezeknek a földeknek bérlői elvesztik agrár-igényjogosultságukat.

Bács községnek eddig kétszázhatvannyolc agrár bérlője volt, akik közül tizenketten vesztik el agrár-igényjogosultságukat, mert vagyoniilag annyira megerősödtek, hogy nem esnek többé az agrár-igénylők sorába. Ezeket Obrovac, Paraga és Selence községekben fogják a szükséghez képest kárpótolni.

Tekintettel arra, hogy a fenti községek lakói az érseki földre annak a községekhez való távolsága miatt nem tartanak igényt, valószínű, hogy Bács község lakói oly földkomplexumhoz jutnak, amely megélhetésüket biztosítani fogja. Budanovics Lajos apostoli adminisztrátor, mint az érseki javadalom ideiglenes vezetője maga is a maximális és az eddig élvezett 300 hektár szántón és 800 hold erdőn felül még nagyobb komplexum szántót kért az adminisztratura céljaira. Az adminisztratura kérelmének teljesítése esetén papi nyugdíjalapot létesít és püspöki palotát épít.

A bánáti ipartestületek kongresszusa Pancsevón. Becskerekéről jelentik: A bánáti ipartestületek vasárnap délelőtt Pancsevón kongresszust tartottak, amelyen a kereskedelmi kamarákon kívül képviseltette magát az országos iparösszövetség beogradai központja is. A kongresszust Erdélyben Váza pancsevói ipartestületi elnök nyitotta meg, majd Sztanojovics Sándor becskerei

kamarai titkár előadást tartott az ipari, gazdasági és közlekedési viszonyokról. Sztanojovics Milán beogradai kamarai elnök az iparbank fontosságáról tartott előadást. Vukov Jęfta, Tomics Alekszander és Fürth Albert titkár felzárkóztatás után elhatározták, hogy megsérgetik az iparosokra nézve sérelmes munkásvédelmi törvény módosítását és kérik fogják, hogy az 1918 óta kiadott iparigazolványokat vegyék revízió alá.

Munkásbankot alapít az erdélyi szervezett munkásság. Kolozsvárról jelentik: Az erdélyi szervezett ipari munkásság hitelintézet alapítására indított akciót. A munkások megbízottai már több kolozsvári pénzintézettel folytatnak tárgyalást abban az irányban, hogy a kibocsátandó részvények lejegyzésére a pénzintézeteknél és fiókjaiknál is lehessen eszközölni. A „Consum” ériestülése szerint a munkásbank működését az egész országra kiterjeszti s a részvények elhelyezésénél Románia össz-munkásságára támaszkodna. A munkásbank alaptőkéjét 25 millió leiben kívánják megállapítani.

Harc a Zasztava körül. A Noviszadon megjelenő Zasztava című radikális lap tulajdonjoga körül, mint azt többször megirtuk harc folyik a régi és az új radikálisok között. Ez a hadállapot megnyilatkozott vasárnap a Zasztava részvénytársaság közgyűlésén, amelyre mindkét frakció teljes harci készütséggel vonult fel. Az első összeütközés az elnök megválasztásánál volt. Vilis Markó a régi radikálisok részéről dr. Miladinovics Zsárkót ajánlotta a közgyűlés elnökül. A többségben lévő ifjú radikálisok azonban Popovicki Pavle nemzetgyűlési képviselőt választották meg. A lap régi vezetői azt javasolták, hogy a betérjesztett mérleget ne vegyék tudomásul, a felmentést ne adják meg, hanem küldjenek ki bizottságot a vállalat ügymenetének felülvizsgálására. A többség azonban nem fogadta el a javaslatot, hanem tudomásul vette a mérleget s megadta a felmentvényt az igazgatóságnak, amelyet öt új taggal egészítettek ki.

CHEMISFORD, KOPENHAGEN, HAMBURG, BRESLAU, GENÈVE, ZÜRICH, OSLO, BUDAPEST, BERN, MOSKVA, LONDON, NEW-YORK, BERLIN, PARIS, WIEN, RÓMA, MADRID, L. D.

RÁDIOVAL EGÉSZ VILÁG

KÖRÜL!

RÁDIO-KÉSZÜLÉKEK, elsőrendű anyag a híres „Radiofrekvenc” Radio-Amato & Nora gyárból, amelyekkel hangversenyek, előadások és operák az egész világból hallhatók. Egylámpás készülék európai felvételre a hallatóban 800 dinár, 3 lámpás családi készülék hangosan beszélővel 2500 dinár, 4 lámpás készülék 3600 dinár, 5 lámpás készülék nagy termekhez 3500 dinár, 6 lámpás készülék 4500 dinár, 8 lámpás készülék 8000 dinár. Ha a készülékeket az én tervem alapján Ön állítja össze, az ár feleannyi. A jó működést garantálom. Mindenféle amatőr-alkatrész raktáron. Superhetero-Ultra és Tropicyn készülékekhez is. 6130

Kérje ingyenes árjegyzékemet szerb, horvát vagy német nyelven. Az árjegyzék 40 oldalas, 50 képet és 10 vázlatot tartalmaz. Posta költségére 3 dinár melléklendő.

Vezérképviselő: **Georg. Blažek radiómérnök** Beograd, Karadjordjeva 27.

Rádió-műsor

(A város melletti szám a hullámhosszt jelenti)

Kedd, július 13

Bécs (531): 11: Koncert. 16.15: Hangverseny. 19.30: Pillangó kisasszony, Puccini operájának előadása.

London (365): 16.15: Koncert. 18: Táncezen. 20: Hangverseny. 21: Dalest. 22.30: Táncezen.

Breszlau (418): 16.30: Koncert. 22: Táncezen.

Róma (425): 17: Jazzband. 21.10: Szimfónikus hangverseny.

München (485): 16.20: Hangverseny. 19: Koncert. 20.30: Hangverseny.

Budapest (560): 9.30, 12 és 15: Hírek, közgazdaság. 13.17: Időjósolat és vizállás. 17.30: Koncert. 19: Cigányzene. 20.30: Puccini-est.

Szerda, július 14

Bécs (531): 16.15: Koncert. 20: Schubert-dalok.

Grác (402): 16: Koncert. 19.15: Szimfónikus előadás. 19.50: Hangverseny.

London (365): 16.15: Koncert. 18: Hangverseny. 20: Koncert. 22.05: Variété.

Breszlau (418): 16.30: Koncert. 22.05: Zongoraest. 22.03: Táncezen.

Leipzig (452): 16.30: Koncert. 19.45: Katonazene. 21: Bizet-est.

Budapest (560): 9.30, 12 és 15: Hírek, közgazdaság. 13 és 16.45: Időjósolat és vizállás. 16: Gyermekmesék. 16.45: Szalózenekar hangversenye. 17.45: Művészest. 19: Szimfónikus hangverseny. 2.15: Táncezen.

KINTORNA

— Mondd, Alajos, bízol te a felekedben?

— Mint saját magamban.

— Na és mit gondolsz, e pillanatban ő mit csinálhat?

— E pillanatban? Várjál csak. Pont e pillanatban megcsal engem.

Bicsérdysták közt történt meg. — Hallottad, hogy Kunicait kiátkozták a Bicsérdysták?

— Ne mondd? Aztán miért?

— Almaevés közben beleharapott egy kukacba.

A kis adriai sziget partján kiköt a hajó s a partra teszi a szigetnek egyetlen vendégt, egy elkéseredett nyaralót. A parton a sziget egyik bentlakója fogadja. A nyaraló megkérdi:

— Sokan laknak már a szigeten?

— Nincs itt más senki, csak én, a feleségem és a néném.

— Akkor itt nagyon kellemes, csöndes élet lehet — knostatálja a nyári vendég boldogan.

— Nem volna épen kellemetlen... Csak az az örökös pletyka ne volna. Valóságos pletykafészek a sziget.

A hitközség tagjai bepanaszolták a sirásót a rabbinál, hogy hanyag és nem jól végzi el a dolgát. A rabbi magához hívatta és rászólt:

— Hallom, hogy nem jól végzed el a munkádat és a sirokat nem ásd elég mélyre.

— Rabbilébn — védekezik a sirásó — ezt csak az ellenségeim mondják. Mióta én temetek, még senkise mászott ki a sírjából.

Kohn találkozik Grünnel, akinek elmeséli, hogy válik a feleségétől.

— Ugyan, ily szép asszonytól elválni? És miért?

— Na hallod, a múlt hónapban vettem neki egy hamis briliáns colliert és néhány nappal ezelőtt észrevettem, hogy az mind valódi gyémánttá változott.

Schwartz nagyban számolja a bankjegyeket, amiben a könyvelője is segítkezik neki.

Közben szól a telefon a szomszéd-szobában. Schwartz felkel s miután nincs annyi ideje, hogy a pénzt összeszedje, így szól a könyvelőjéhez:

— Nézze, én most telefonálni megyek a szomszéd szobába, az ajtót nyitva hagyom s maga addig tapsol, míg vissza nem jövök.

TŐZSDE

Zürich, jul. 12. Zárlat: Beograd 9.125, Páris 13.20, London 25.115, Newyork 516.50, Brüsszel 11.65, Milanó 17.55, Amszterdam 207 háromnyolcad, Berlin 122.90, Bécs 73, Szófia 3.75, Prága 15.295, Varsó 54.5, Budapest 72.20, Bukarest 2.35.

Zagreb, jul. 12. Zárlat: Páris 147.50—149.50, London 275.05—276.25, Zürich 109.454—109.854, Berlin 1348.18—1352.18, Bécs 798.60—802.60, Trieszt 192.50—193.70, Prága 167.38—168.38, Budapest 789—793.

Szentai gabonaárak, jul. 12. A hétfői piacon a következő árak szerepeltek: Óbuza 300 dinár. Ujbuza azonnali kasszával 245 dinár. Augusztusi fizetéssel 250 dinár. Tengeri morzsolt 160 dinár. Zab 125 dinár. Árpa 130 dinár. Sörárpa 147.50 dinár. Bab 120 dinár. Rozs 170 dinár. Muharmag 150 dinár. Köles 120 dinár. Repce 350 dinár. Heremag 2040 dinár.

Budapesti gabonatózsde, jul. 12. A határidőpiacon a kedvező időjárás miatt az irányzat lanyhább, a búzában és rozshban olcsóbbodás állt be. Hivatalos árfolyamok ezerkoronákban: Magyar buza szeptemberre 362.5, zárlat 362, októberre 364—367, zárlat 364—364.5, magyar rozs októberre 259—264, zárlat 259—260. A készpénzpiacon a forgalom megcsappant, óbuzában alig volt kínálat. A buza irányzata tartott, a rozse lanyhult, a tengeri megdrágult. A magpiac üzletelen. Hivatalos ármegállapítások ezer koronákban: óbuza 410—430, ujbuza 340—342.5, rozs 255—260, árpa 240—250, zab 290—310, tengeri 245—247.5, repce 540—560, korpa 165—170.

Budapesti állatvásár, jul. 12. A vágómarhavasárra 248 vágómarhát hajtottak fel. Ökör legjobb 11—12.5, kivételesen 13, közép 9—10.5, gyenge 7—8.5, bika jóminőségű 11—12.5, kivételesen 13, közép és gyenge 7—11, tehén jóminőségű 11—12, kivételesen 13, közép és gyenge 7—11, kicsontozni való ökör 5.5—6.5, növendékmarha 6—10. Az irányzat vontatott. A sertésvásárra 4500 darab sertést hajtottak fel. Könnyű sertés 15—15.5, közép 16.2—16.5, nehéz 16.5—17. Az irányzat vontatott.

Csikágói gabonatózsde, jul. 12. Buza júliusra 138.875, buza szeptemberre 137.625, buza decemberre 140.875. Tengeri júliusra 71.375, tengeri szeptemberre 76.75, tengeri decemberre 77.875, tengeri júliusra 37.75. Zab szeptemberre 39.625, zab decemberre 42.25. Rozs júliusra 97.5, rozs szeptemberre 100.875, rozs decemberre 105.25.

Vizállás

Noviszadról jelentik: A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: Duna: Bezdán 665 (+7), Bogojevó 743 (+10), Vukovár 634 (+8), Palánka 648 (+8), Noviszad 673 (+1), Pancsevó 684 (+2), Szmederevó 712 (—6), Dráva: Maribor 210 (—5), Zakanj 160 (—32), Terezinopolje 250 (—18), Donj Miholjac 392 (+6), Oszijek 450 (+10). Sáva: Zagreb 100 (+32), Krška 682 (+28), Sisak 100 (+58), Jasenovac 682 (+24), Bród 578 (+11), Mitrovica 571 (—). Tisza: Senta 558 (—16), Bece 516 (—), Titel 611 (—1)

NYILTÉR

Dr. Mamuzsics Bódog ügyvéd úgy a maga, mint fia Imre nevében fájdalomtól megtört szívvel jelenti, hogy hűségese élet-társa és a legjobb anyja

Dr. Mamuzsics Bódogné

szül. Körvényessy Piroska

életének 57-ik, boldog házasságának 38-ik életévében a halotti szentségek felvétele után Budapesten, a Szent István kórházban f. hó 11-én d. u. 4 órakor elhunyt.

Az engesztelő szent misét f. hó 13-án d. e. 10 órakor a Szent István kórház kápolnájában tartják meg.

Drága halottunk hült tetemét ideiglenesen Budapesten helyezték nyugalomra folyó hó 13-án délután.

Elhunytát kiterjedt rokonsága és ismerősei gyászolják.

A gyászoló család

6133

Öz. Pintér Lipótné sz. Angeli Magdolna, fájdalomtól megtört szívvel jelenti, hogy szeretett férje

PINTÉR LIPÓT

e hó 9-én, 66 éves korában rövid szenvedés után jobbláttra szenderült.

A megboldogult hült tetemét f. hó 10-én d. u. 6 órakor helyezték örök nyugalomra.

Az elhunytat siratják és gyászolják még: **Elmer Antal** és neje sz. **Pintér Mária**, **Pintér József** és neje sz. **Bauer Borbála**, **Rozmanic Tóbiás** és neje sz. **Pintér Teréz**, **Pintér Mátyás** és neje sz. **Huberbusch Katalin**, **Szöllősi Béla** és neje sz. **Pintér Margit**, **Pintér Juliska**, **Hauth János** és neje sz. **Pintér Magdolna** gyermekei, vejei és menyei, továbbá unokái és rokonai.

ÖRÖK BÉKE LEGYEN HAMVAI FELETT!

Stanišić, 1926. július 10.

6133

Árverési hirdetés

Közhirre teszem, hogy vagyombukott Merkin József sombori kereskedő csődtömegéhez tartozó ingóságok u. m. bőrkabátok, esőköpenyek, kész férfi és gyermekruhák, cipők nyilvános árverésen f. évi július hó 15-én délután 3 órakor ügyvédi iródamban Somborban a legtöbbet ígérőnek egy tételben eladatnak. Az árak becscértéke 75160 Din. ennek 10% az árverés előtt leteendő, az áru pedig készpénzfizetés ellenében 3 nap alatt elviendő. Az áru megtekinthető az üzleti órák alatt Iván Kós kereskedőnél Sombor Kralja Petra ul. A csődválasztmány fentartja a jogot, hogy az árverésen kedvezőtlen ajánlat esetén elálljon.

Dr. Toma Raić ügyvéd
csődtömeggondnok

5972

ELADÓ

Előtét és kikapcsolható kalander

Fényezőgép

Nagy mosógép

Agytoll-gőzmosógép

Lift

Stivewer 28 HP. fél-teherautó, igen olcsó

Radiator fűtőtestekhez

Gőz- és vízcsövek

Gőzkazán

Közelebbit: LAZE KOSTIĆA ulica broj 13.

Nyilatkozat

Alulírottak ezennel kijelentjük, hogy Orah József kereskedőről terjesztett hírek alaptalanok, a miért is mi állításunkat visszavonjuk és tőle bocsánatot kérünk.

Pacsir, 1926. július 9.

Ador Árpád
Ifj. Nagy István

6137

BÖRGARNITURÁKAT

szalóngarnitúrákat úgy mint, mint régi fölfrissítésekét szakszertőn és az eddiginél is jutányosabban készít 2976

Nagy Gyula, kárptos
Subotica, Sokolska ul. 16

27 — dinár

1 kg I-a

tisztított dió

(kereskedőknek árendemény)

Preradovičeva 14

Cipő- és

cipőfelsőrészkesztést

a legmodernebb kivitelben és a legjutányosabb árban vállal Bedrušan Nisanné Német Anna, Subotica, Trubičeva 2. Gimnáziummal szemben 4407

Férfi ruhá-

szabás tanításra

mely kiváló szísztemátát az iparkamara és a szabóiparosok szakosztálya is elismert

augusztus 1-ig

jelentkezőkkel felveszek

FUTÓ TAMÁS

H. kör. 6057

GAZDÁK

és MINDAZOK,

akik szívesen isznak hideg vizet

MOHÁCSI

KORSÓBÓL

kérjenek azt minden kereskedésben. Kereskedők forduljanak imét árajánlatért

L. VUČKOVIĆ-HOZ

NOVISAD 6110

Teljesen felszerelt

fűszer- és csemege-

kereskedés

berendezés

eladó.

A cím meglátható

LIPKOVITS RAFIK

Novisad, Kr. Aleksandra 20.

Zsíros és boros

HORDÓK

állandó raktára

KRIX LAJOS

géperőre berendezett á-

dárüzemében, Subotica,

V. kör, Blaško-keresztneél,

Mazuranevičeva ul. 19

Olcsó fogászat

minden

hétfő, szerda és pénteken

d. e. 8-10-ig, d. u. 1-2 és 6-7-ig

Subotican

Jelačevića ul. 1., I. emelet

Karadjordjev trg sarkán

Rudé kiterővel szemben

22 karátos aranykorona 200 D.

Double korona 100 dinár

Fehér fog 50 dinár

Foghuzás 20 dinár

Specialis órajavitásokat

legszakszertűben végez

Krekus

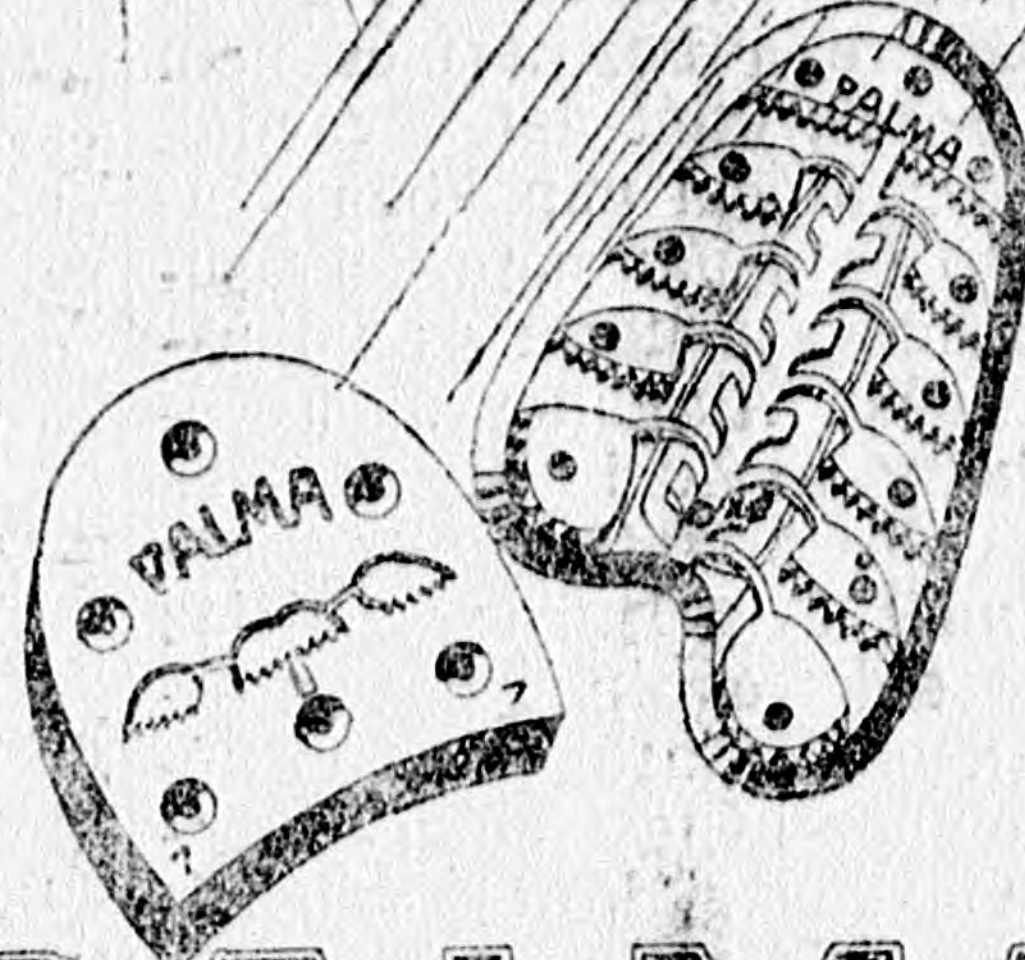
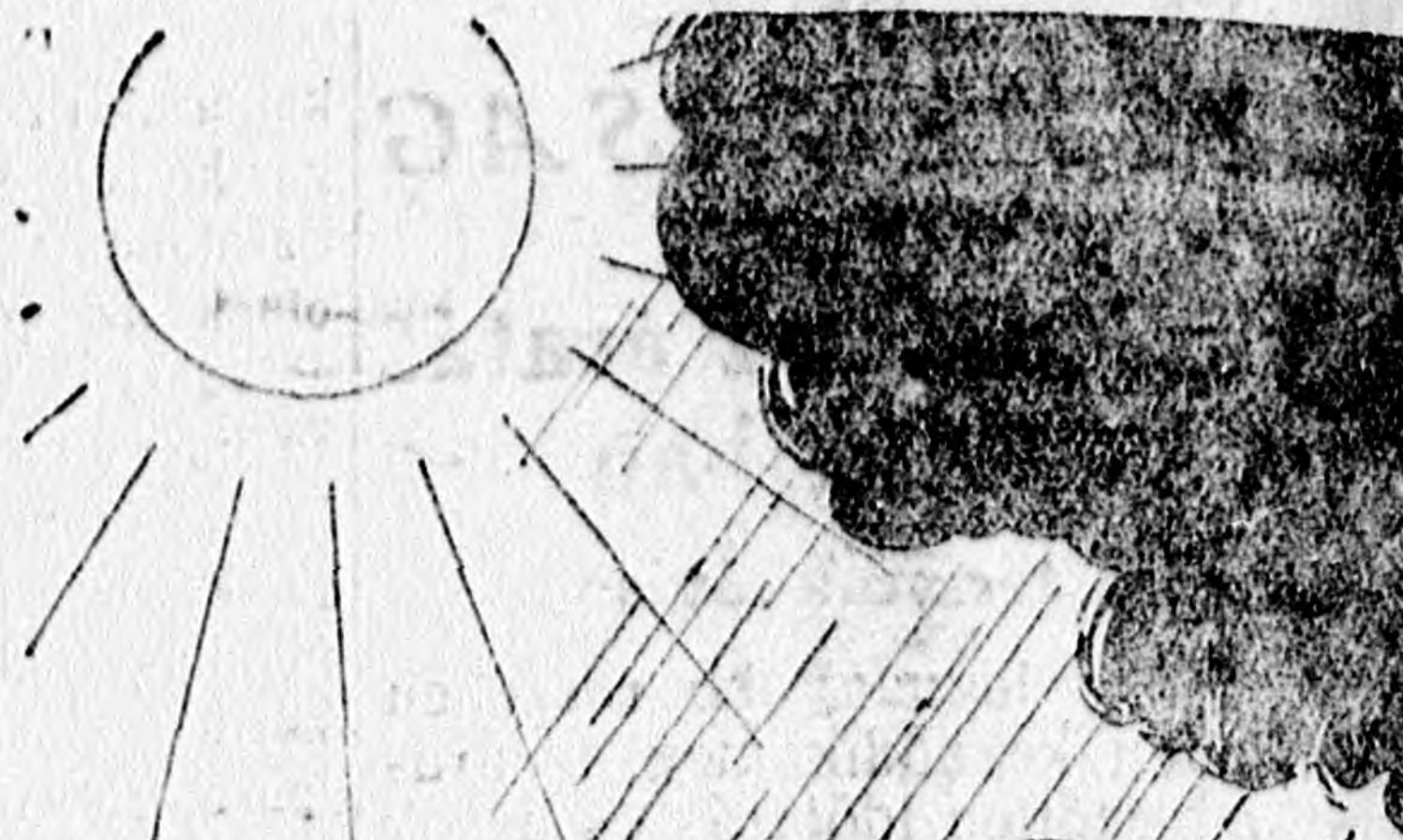
óra spec.ista

Subotica

Gyümölcsplac 4.

Aranyművesek

egyen

PALMA

Gummitalp és gummisarok

Rossz időben egyáltalán nem luxus, ha „Palma“-t hord cipőjén, jó időben a szandálján, mert a járás ezzel kellemes és rugalmas és így minden takarékos és praktikus gondolkodó embernek szüksége van erre

Miért? Mert tartósabb és olcsóbb, mint a bőr. Tegyen kísérletet és gyorsan arra a meggyőződésre jut, hogy nem is szabad „Palma“ nélkül felvennie cipőjét.

ZSÁK

ZSINEG

PONYVA

kender és manilla kévekötő fonalak,

tűző- és cséplőgép tömlők,

ponyvakölcsonzó intézet.

Kárptos kellékek, butorszövet,

afrique, lőszőr, pehelytollpótló stb.

Szőnyeg és linoleum nagy választékban

ENGROSS, EN DETAIL.

Weitzentfeld és Társa Subotica

Detail Városi bérpa'ota. — Telefon 192.

Engross Wilsonova ulica 7. — Telefon 190.

„Bayer“

Aspirin

tablettái

gyakran lesznek hamisítva. Hogy hamisítványoktól megóvjuk, követele az eredeti „Bayer“ csomagolást 6 és 20 tablettával (lapos doboz) a kék-fehér-piros védélyegyel. Minden más tablettá csomagolást utasítson vissza.

AKI JÓT ÉS SZÉPET VESZ

BUTORBAN

az olcsón is vesz, ez a novi-vrbsai

GAYER-féle butorgyárnak az elve

Elsőrendű üzletszerzőket keres

biztosító társaság csakis városok részére.

Biztosító társaság

jó helyi képviselőket keres

az egé-z Bácska részére.

Ajánlatok: Kardos hirdetővállalathoz

Novisad, Vilsonov trg 7. intézendők

FELLENDÜL

AZ ÜZLETE

ha csinos és izléses levélpapíron levelez!

Hogy a kisiparosok és kiskereskedők számára is megkönnyítsük, hogy olcsón szép és tetszetős nyomtatványokhoz jussanak, előnyárakat szabtuk neg kisiparosok és kiskereskedők számára.

Szállítunk

500 drb nagy levélpapírt, 500 finom borítékot

összesen 180 dinárért

és 1000 számlát 100 dinárért

összesen 280 dinárért.

Olcsóbb mint ha cégjelzés nélküli papíron levelez

Olcsóbb mint ha papírszeletekre írja a számláit

Minden nyomtatványt két vagy kívánatra három

nyelven készítünk. — A szöveget mi lefordítjuk

Jó papír. — Izléses kivitel.

Vidékre a megrendelés napján elküldjük

a nyomtatványt.

Szállítás utánvétel mellett.

MINERVA NYOMDA SUBOTICA

"DAMA"
FEHÉRNEMŰSZALÓN

A legújabb szabásu
ingbugyik, hálójin-
gek, kombinék, ho-
zott vagy saját
anyagból tűzsur-
ral, pypocennel stb.

Tolstojeva (Ódor) ul. 21. sz. alatt

RADIO ANODABATERIÁK

Marka: „Zmaj“ Ljubljana
garantált elsőrangú minőség kapható
csakis

„SVETLA“ R. T. Beograd

Knez Mihajlova 1.

Telefon 24-06.

Telefon 24-06.

FIAT AUTOMOBILOK 503-as

az ideális 5 üléses vojvodina turakocsi. A régi
501-es és 502-es jobb, modernebb és szebb
kivitelben.

509-es 2 és 4 üléses, az autotechnika min-
den vivmányaival kiállított legol-
csóbb Fiat auto, kombinált személyautó teher-
kocsira átváltoztatható karosszériával.

507-es 6 üléses, 4 hengeres

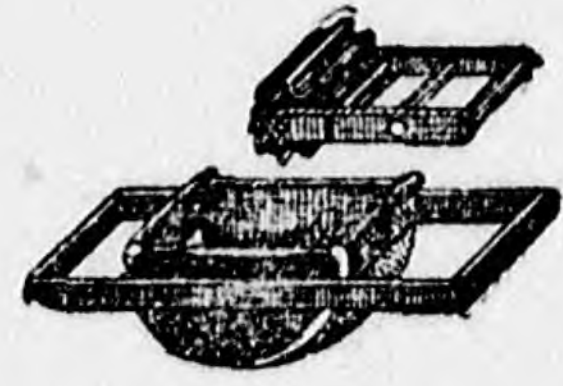
512-es 6 üléses, 6 hengeres

nyitott és csukott típusok garageunkból azon-
nal szállíthatók. — Nagyon előnyös fizetési
feltételek

FIAT-TORINO KÉPVISELET

AUTOMOBILIA

Subotica, Skadarska ul. 7. — Telefon 151.

Paszirozógépek
(Áttörőgépek)

BARZEL

VASKERESKEDÉS SUBOTICA
KUNETZ HÁZ

Ne dobja el
elhasználát
villanykörtejét,

! mert a De Dion Bouton
autóüzletében ráfizetés-
! sei azonnal kicserélik.

SPECIALIS ÜZEM RADIO, AUTOMOBIL és STABIL AKKUMULÁTOROKBAN

Ujonnán épít minden oldalra akkumulátor telepeket, javít és tölt
bármilyen gyártmányú a legjobb gyártmányú anyaggal,
garanciával

E szakmához bárkinek szaktanácsokkal szolgál

WILHELM LÁSZLÓ, PAŠIĆEVA UL. 2.

Valódi pergamentpapir

gyümölcsbefőzéshez

legolcsóbban kapható

LAVOSLAV STEINER cégnél Zagreb,
Jelačićev trg 25.

Szolid, gyors kiszolgálás és olcsó árak. Kérjen árajánlatot

Vigyázat! Vigyázat!
Földbirtokosoknak, malmosoknak!

Üzemátalakítás miatt

eladók kazánok és gépek!

BAČKIUMETNIMLIN, PATRIA, BAČKA-TOPOLA

elad:

1. Egy 1902. évi gyártmányú, 338. szám 101.34 m. tüzfelülettel
bíró, 90 tüzerővel ellátott, 10 légkörös kitűnő állapotban levő
Schlick-féle gyártmányú befalazott stabil tüzcsőves gőzkazánt.
2. Egy 1897. évi Blanskoj gyártmányú, 834. szám, 95.00 m. tüzf-
felülettel bíró 70 tüzcsővel ellátott 10 légkörös szintén kitűnő
állapotban levő Breitfeld Danek-féle gyártmányú befalazott
stabil Tischbein gőzkazánt.
3. Egy Nicholson gyártmányú 1904. évbéli 727. és 728. szám
szelepes vezérműekkel bíró 120 P. S. kötelhajtásra beren-
dezett ellenkerékkel bíró, percnként 120 fordulattal működő
kitűnő állapotban levő s üzemben megtekinthető Compaind
Condensatoros kéthengeres stabil gőzgépet.

Mindezen gépek üzemben megtekinthetők.

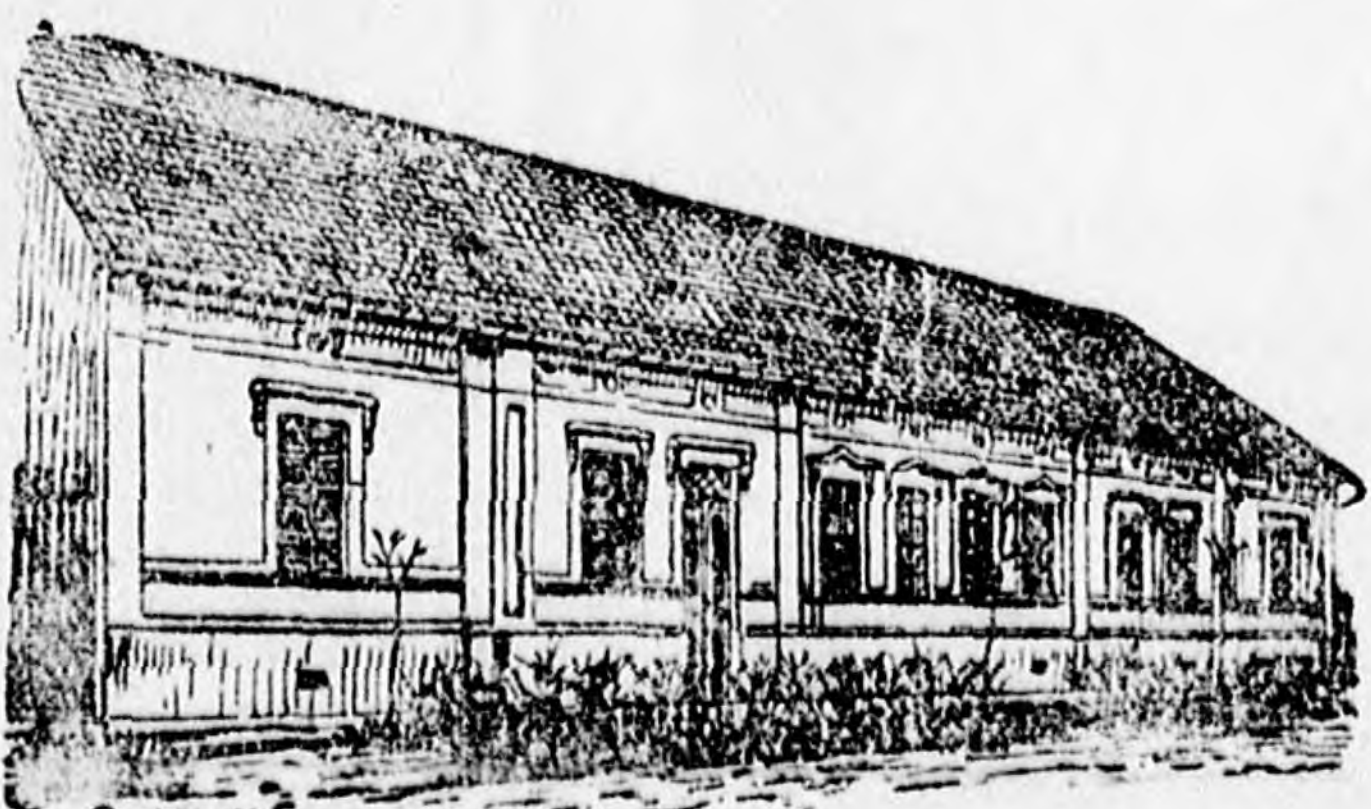
Nevezett malom elfogad csiszolásra s rovátkolásra mindenféle hen-
ger, valamint mindenféle géprész átalakítást s javítást azonnali elkészítésre
teljes megelégedésre s a legköltségszerűbb árak mellett. 6186

VIGYÁZAT JÉGSZEKRÉNYVÁSÁRLÓK!
25% JÉGMEGTAKARÍTÁS! JÓLVANNAK IZOLÁLVA!
ELSŐRENDŰ KIVITEL! KÉRJEN ÁRJEGYZÉKET.

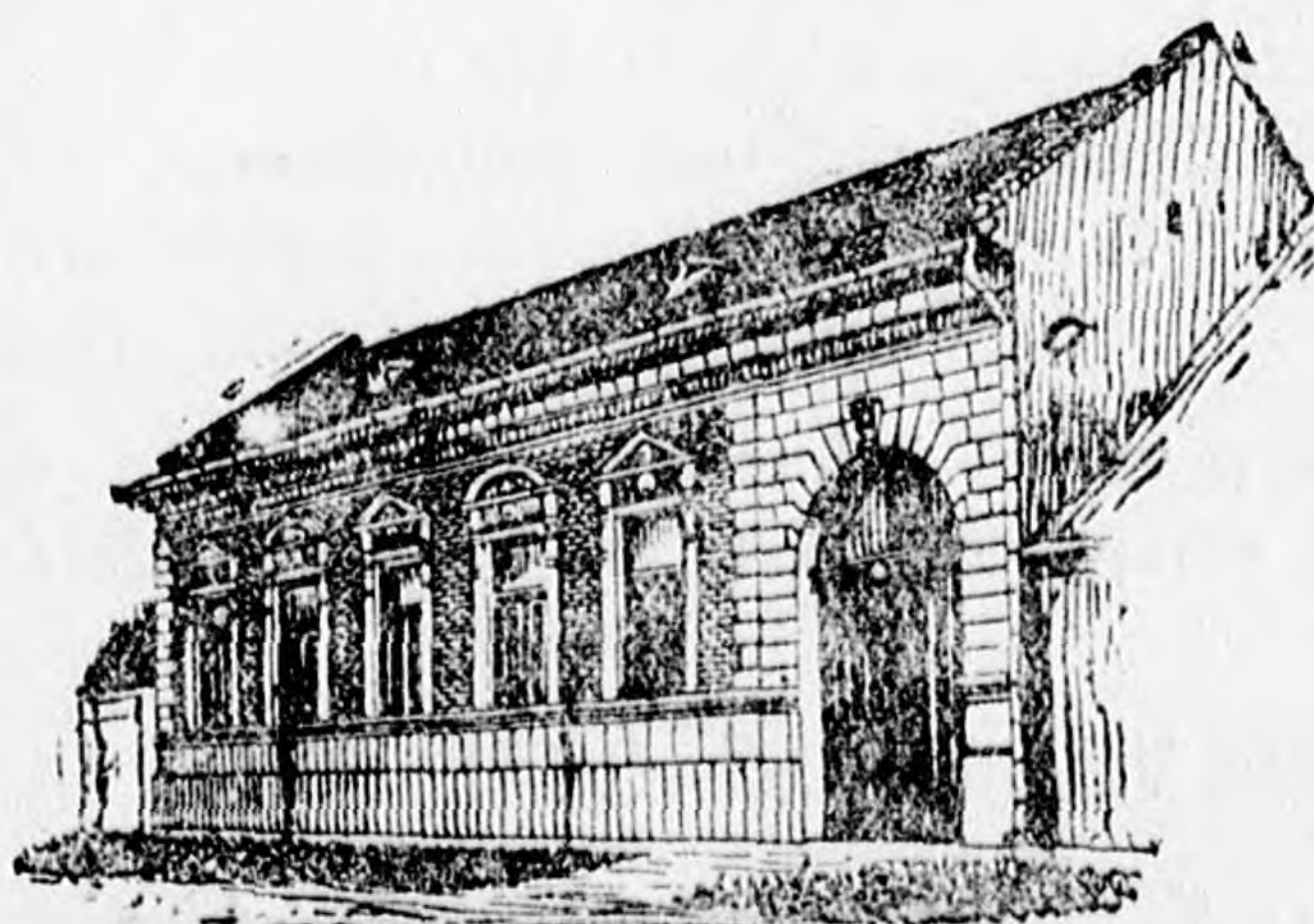
BRACA GOLDNER
JÉGSZEKRÉNY, FABUTOR ÉS REZARUGYAR
SUBOTICA
FELIRATTAL VASKERESKEDÉS JÉGSZEKRÉNYI

Akar-e 20 dinárért háztulajdonos lenni?

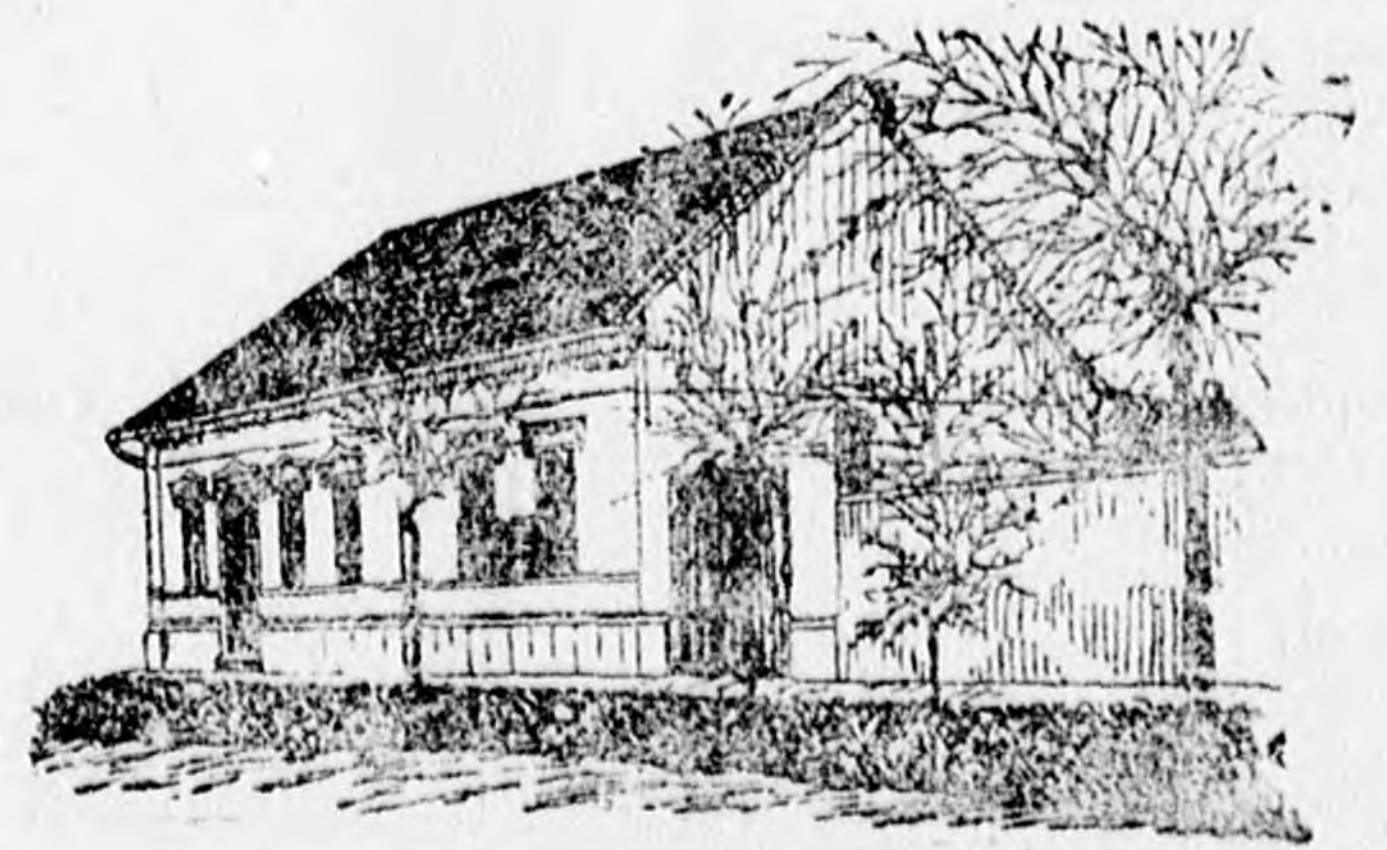
I. nyeresmény

Huzás feltétlenül szeptember 25-én
Egy sorsjegy ára 20 dinár

II. nyeresmény

Ez a három ház a sombori Rökkantsorsjegy
nyereménye. Ezenkívül 225 értékű tárgy

III. nyeresmény

Huzási jegyzéket az újságokban közzétesszük
Kapható mindenütt

Képviseletet és elárúsítókat magas jutalék mellett felvesszünk. Írásbeli ajánlatokat Rökkant-Egylet Sorsjegyzosztálya Szubotica, postafiók 43 címre.

KORZÓ MOZI

12-14 hétfőtől—szerdáig

LON CHANEY

érdekesítő izgalmas filmje

TENGERÉSZ SORS

E emberek és elemek harca 7 felvonásban. A film különös szenzációja, egy vesztélyes bálnavadászat a nyílt tengeren

LIFKA MOZI

12-18. hétfő—vasárnapig
Egész héten!

BÁNKY VILMA
RONALD KOLMAN
világattrakciója

A FERETE ANGYAL

Egy tiszta leány szív és egy, a háboruban megvakult tiszt szerelemi vergődése 6 felvonásban. **BÁNKY VILMA** ma Amerikának legnépszerűbb művésznője és **Lilian Gish**nek egyetlen komoly riválisa. Tizen szep film még nem volt és egyhamar nem is lesz.

FOGLALKOZÁS

32 éves vaskereskedő-segéd szerb, magyar és német nyelvismerettel, ki egyszersmind soffőrvizsgával is rendelkezik 16 éves prakszissal, azonnali belépésre megfelelő állandó állást keres, esetleg utazói állást is a Vajdaság részére. Megkereséseket e lap kiadóhivatala továbbít. 6087

Tövedelmező képviselőket átad ügynököknek, képviselőknél, stb. nagy külföldi cég. Ajánlatok »Ohne Kapital und Vorkenntnisse 9784« jelige alatt a következő címre küldendő: Piras, Prag. Jindriška 18. C.S.R. 1613

2044

SIREMLÉKEK, UTKERESZTEK Szt. HÁROMSÁG KÉSZÍTÉSE javítása, betűk véssése, aranyozása szakszertűn.

Stara Kanižan lerakat
Király Sándor-féle házban.
ÓVÁRI JÁNOS
kőfaragó és márványipar telepe
Senta

Legnagyobb bevételi forrás ügynökök és képviselők számára elsőrangú cégnél. Ajánlatok erkölcsi bizonyítvány melléklésével »Ohne Kapital und Corkántnisse 512« jeligére a Publicitas d. d. Zagreb. Gunduličeva 11. küldendő. 2413

Női fodrászok, fodrásznők, hajvágók azonnali felvételnek. »Pompadur« kozmetika. Városháza. 5928

SENTÁN

a »Bácsmegeyi Napló« részére hirdetéseket árszabály szerint fiókiadóhivatalunk

MOLNÁR SZ. VINCE
könyvkereskedése vesz fel

Többszöri hirdetésnél árkedvezmény!
1244

Azonnali belépésre keresek egy női fodrászt és egy manikür kisasszonyt. Grünberger parfüméria. Velikibecskerek. 5878

Ház eladó a város belterületén. Cim: Pallas Reklam Subotica. 6101

Iskolázott nő keres állandó irodai vagy gva-kornoki állást. Beszél szerb, magyar nyelvet. Cim a kiadóban. 6132

Fűszerkereskedő-segéd szerb, magyar, német nyelvismerettel. Állást keres. Cim a kiadóban. 6135

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címző kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felbélyegzett jeligés leveleket továbbítunk Kérdezőskódásokhoz válaszbélyeg melléklendő.

VÉTEL-ELADÁS

Autót keresek megvételre használt, de jó állapotban levőt. Ajánlatok Dr. Tibold Ridjica. Bačka, intézendők. 6040

Figyelem! 15 ezer dinár egy MÁV láncos magánjáró kazán teljesen ép tűzszekrényvel, 8 mm. kazán falvastagság. Glagany, Bánát. Varga géplakatos. 7025

30 éve iennálló téglagyár, 21 hold földdel, 3.000.000 darab termelőképeséggel, modernül berendezve, szabad kézből azonnal eladó. Közlebbiek a tulajdonostól tudhatók meg. Bauer Mathias. Jaša Tomić (Módos). Téglagyár. 5977

Tízévi házbér

lefizetésével örökáron megkaphatók a város legforgalmasabb helyén lévő kisebb-nagyobb üzlethelyiségek FŐ DES ruházlet. 5904

Eladó elköltözködés miatt Szuboticán egy ioforgalmu vegyeskereskedés a város forgalmas helyén, jutányos áron. Cim a kiadóban. 6113

UJ JÉGGYÁRTÓGÉP

óránként 75 kilogram jeget termel

AZONNAL KAPHATÓ

B. KARFIK

BEOGRAD, IVANKOVAČKA ULICA 7.

TELEFON: 10-48.

TELEFON: 10-48.

7022

ORIENT

KELETI SZŐNYEGNAGYKERESKEDÉS

Subotica, Aleksandrova 13.

A holt saison beálltával mélyen leszállított áron

nagy kiárusítást rendez

Raktáron vannak még mindenfajta perzsa, afgán, turkesztáni és egyéb eredeti keleti szőnyegek melyek vételkényszer nélkül mind megtekinthetők

A villamos világítás: biztonság

A villamos világítás: tisztaság

A villamos világítás: kényelem

A villamos világítás: megtakarítás

Önnek is villamos világítást kell bevezetni

A villanytelep városi üzlete gyorsan, olcsón és szakszerűen felszereli a villanyvilágítást, sőt kedvező iizetési feltételeket is biztosít.

VILÁGITSON VILAMOSSÁGGAL, MEGELÉGEDETT LESZ

Subotička Električna Željeznica i Osvetlenje d. d.

Odelenje za Osvetlenje i Pogon

KOSTINA ULICA 1. — TELEFON 508.

Felsőbácskai malom keres megvételre 1 db daratisztított és 1 db 6 réti siksztatát kifogástalan, használható állapotban. Ajánlatokat kér ár és átvételi hely megjelölésével »Felsőbácska« jeligére. 6123

Beer Zsigmond háza Bačka-Topolán eladó. — Érdeklődni ugyanott. 6125

Eladó családi ház, beltéren, azonnal beköltözhető. Cim a kiadóban. 6142

FIFI KRÉM
PINTÉR gyógyszerár

Eladó szak, szépirodalmi utleirásu és jogi könyvek. Cim a kiadóban. 6141

KÜLÖNFÉLE

Német nyelv elsajátítása végezt, ki óhajt cseregyermeket egy vidéki tanítóhoz. Cim a kiadóban.

Lakás kiadó Palicsan szezonra és évre. Bővebbet Mayerhof, optikus. 5988

Udvari üzlethelyiség a Főtéren azonnal kiadó. Bővebbet Földes ruházlet. 6097

Krausz Géza szállitonál egy nagy pinchehelyiség azonnal kiadó. 7004

Uj zongorák, pianók csakis elsőrendű világmárkát, a leghosszabb lejáratu részletfizetésre kaphatók 10 éves iótállás mellett. Legnagyobb vás-laszték az országban. Kaphatók Kain Lajos hangszerkereskedőnél Subotica. Városháza. 706

Nem létezik

szeplő, májfolt, pattanás és más szépséghibák, ha a »Pompadur«-szalóban (Városháza-épület) ápolatja magát. Női fodrászat elsőrangú férfimunkaerők által, hajfestés Innectoval, manikür.

Nemzetközi Tudakozó Iroda Subotica, Kralja Aleksandra ulica 9. Utlevelek konzuli láttamozását leg-olesobban végzi, konzuli illetekeken kívül 30 dinár díjért. Beküldés posta utján. 6071

Plüssiroz-gouvroz külön-féle divatos mintákkal olcsón és pontosan. Hollanderné. Párhuzamos-ut, Czizler-ház. 5713

Uj ruházlet megnyitás Suboticán. Rudics-uccában, a gyümölcspiacon. — Elegáns férfi, női és gyermekruhák legolesobb be-vasárlási forrása. Divatos férfiföltöny 550 dinár, férfiraglán szövetből 600 és 700 dinár, covercoat-ból 700 és 1000 dinár, divatos női kabát 550 dinár, Gyermekruha 250, esőköpeny 250 dinár. Elegáns szövetgummiköppeny 475 dinár. Lüssterkabát 375 dinár, tennisz divatnadrág 225 dinár. Férfi vászonöltöny 550 dinár. Vidékre utánvétellel. Meg nem felelés esetén a pénzt visszaadom. A saját érdekben ügyvelien a címre. — Földes Samu ruháruháza. 5905

Különbejáratu, szép, tiszta uccai butorozott szoba a központban uriembernek azonnal kiadó. Cim a kiadóban. 7042

Átkalmi vételből származó butorböröket, felsőböröket s kellekeket, cipészek és papucosok részére olcsón kiárusítunk. Andraši i Drug Subotica. 5925

FIFI KÖLNI VIZ
PINTÉR gyógyszerár

Lipikre nyaralni! Ha Lipikre utazik, keresse fel a már régóta ismert Kiss Béla vendéglőjét, ahol elsőrendűen, jól és olcsón étkezhet. Kiváló konyha, jó borok, szolid kiszolgálás. A becses vendégek pártfogását kéri Kiss Béla vendéglős. 6089

Butorozott szoba a beltéren kiadó. Cim: Pallas Reklam Subotica. 6102

Egy vagy két butorozott szoba, konyhával, vagy anélkül augusztus 1-ére kiadó. I. Kumičičeva ul. 40. 6122

Nagyobb városban forgalmas helyen kis üzlethelyiséget keres. Ajánlatokat »Fiók« jeligére a kiadóba kéretnek. 6121

CIROKSEPRŐT

minden kivételben legelőnyösebben szállít

DIENER NÁNDOR

CRVENKA (Bácska)

Gummbélverzőt bármilyen nyelven készít Molnár József Subotica, Frankopanska ulica 25. Megrendeléseket a Bácsmegeyi Napló kiadóhivatala is elfogad.

BACSKA

BACSKAI NAPLÓ

XXVII. évfolyam

Szobotica, 1926 SZERDA július 14.

191. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
Telefon: Kiadóhivatal 8-58 Szerkesztőség 5-10, 8-52

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Zmaj Jovin trg 3. szám (Minerva-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Zmaj Jovin trg 3. (Minerva palota)

KÖZBESZÓLÁS

Megmozdult a kormány, hogy az árvíz katasztrófa továbbterjedését megakadályozza. Uzunovics nem hederít a politikai válságra, amelynek megoldása annál kevésbé sürgős, mert hiszen az adott viszonyok között minden kibontakozás ideiglenes jellegű és nem egyéb, mint az állandósult krízis elleplezése. A medréből kilépett Duna azonban sokkal súlyosabb és tragikusabb követelésekkel áll elő, mint Radics István szónoki kiadásai. Radics beszél, a horvát parasztklub határoz, a kormány félszeg helyzetbe kerül, amit aztán egy kompromisszummal elhárítanak és a rezsim nyikorgó kerekkel jár, de tovább dől. A Duna ezzel szemben cselekszik, pusztítja a termést és egyre nagyobb területeket veszélyeztet. Ennek az igazi és féltelmetlen ellenségnek legyőzésére kell minden energiát csatasorba állítani, nem pedig arra a politikai sakkjátékra, amelyben végül is a nép érdekei kapnak mattot. A miniszterelnök tehát joggal legyinti el a hozzá intézett kérdéseket, hogy mi van a kormányválsággal. Nem fontos ez, amikor arról van szó, hogy a jövő év mindennapi kenyerét megmentjük a csillapodni nem akaró folyam falánk haragjától.

*

Megmozdult a hadsereg, hogy háborút folytasson az elemi csapás ellen. A dunamenti lakosság éjt-napot összetéve emberföltött munkát végzett hosszú heteken át a töltéseken. Az emberek a végsőkig kimerültek az erőfeszítésben, azonfelül már ott tartanak, hogy a közérdek iránt tartozó kötelességüket betöltöttnek tekintik és most a maguk vagyontábjának mentésére sietnek. Ez vezette a kormányt arra az elhatározásra, hogy az ország minden részéből katonai csapatokat vezényeltesen az árterületekre és ezzel egyfelől a dolgozó kezek számát szaporítsa, másfelől a védelmi munka egyöntetűségét és fegyelmét biztosítsa. Százhuszezer hektár termőföld van víz alatt és a földművelésügyi miniszter szerint a baj még nem jutott el a kulminációs pontjára. A víz további hat centiméteres emelkedéséből kiszámíthatatlan következményű szerencsétlenség származhat. Ennek meggátlása végett masiroznak a katonák a munka harcmezéjére, hogy a polgársággal karöltve mentés, ami menthető.

*

Megmozdult a társadalom is, hogy kivegye a maga részét a károk megtérítéséből. A hazafias, kulturális és humanitárius egyesületek központi segélyező bizottságot alakítottak, amely az országsszerte meginduló gyűjtési akciók irányítói fogja. Azok a segélyösszegek, amelyeket a kormány kiutalhat, távolról sem elegendők az árvíz által sújtottak szenvedéseinek enyhítésére. A társadalomra vár az a feladat, hogy az államháztartási szempontok által korlátok közé szorított hivatalos segélyezést kiegészítse. A jótékony-ság nem feledkezhetik meg az árvíz áldozatairól és mindenkinél, aki

csak teheti, önkéntes adót kell magára vállalnia, hogy az árvíz elcséltjeit talpraállítsa. Itt nincs helye rekriminációnak, itt nem szabad azon töprengeni, hogy kit milyen mértékben terhel a felelősség a történelemért, itt adni kell, könnyeket törölni, sebeket gyógyítani, mint a háború idején, amikor a szív érzését nem fagyasztotta meg az okoskodás azon, hogy ki az oka a ret-

tenetes pusztításnak és öldöklésnek.

*

Megmozdul-e vajon a politikai pártok lelkiismerete is a pusztulás szörnyű képének láttára? Részemlének-e arra, hogy a hatalomért folytatott szakadatlan birkózás az ország erejét emészti és az engesztelhetetlen gyűlölködés képtelenné teszi a parlamentet hivatása teljesítésére? Meakulpáznak-e, amiért az

ő hibájukból évek múltak el anélkül, hogy az ármentesítés követelményeit figyelmeikre méltatták volna? A jelek arra vallanak, hogy ez a magukbaszállás még nem következett be. Pedig ha a politikai élet nem lendül ki eddigi meddő körforgásából, akkor a mostani gyűjtés befejezése után nyomban meg lehet kezdeni a társadalmi akciót a — jövő évi árvíz károsultak javára.

Az ellenzék az árvíz miatt követeli a parlament sürgős összehívását

Az eddigi ötmillió segély nem elegendő, újabb hitelek megszavazása szükséges — Bácska és Baranya csak egy milliót kapott

Hírek Makszimovics és Nikics összekülönbözéséről

Beogradból jelentik: A két kormánypárt vezetői: Uzunovics miniszterelnök is, meg Radics Pavle is, egyértelműen azt hangoztatják nyilatkozataikban, hogy semmi zűz-válság nincs, hogy egészen korai dolog kormányválságról beszélni. Ennek ellenére a politikai közvélemény nem nyugszik bele könnyen abba, hogy a helyzetet normálisnak kell tekinteni és ezt a hitetlenkedést sok jel támogatja, amely mind arra mutat, hogy a kormány helyzete meglehetősen labilis. Egész sor megoldatlan konfliktus és probléma áll a kormány előtt, sőt napról-napra újabb egyenetlenségek merülnek fel a kormányon belül, amelyek egyre nehezebbé teszik az egyensúly fenntartását.

Legújabbán **Makszimovics belügyminiszter és Nincsics külügyminiszter közt támadt konfliktusról szólnak,**

aminek az ad különös izt, hogy mindkét miniszter a radikális párt centrumához tartozik s az utóbbi időben Nincsics és Makszimovics egyforma mértékben ki voltak téve a radikális jobbszárny támadásainak. Nincsics bledi utazását is ezzel a titkos összekülönbözéssel hozzák kapcsolatba. Makszimovics belügyminiszterrel egyes lapok, köztük a Vreme, azt jelentették, hogy szintén Bledbe utazott, az esti lapok pedig arról adnak hírt, hogy Makszimovics a többi kiküldött miniszterekkel együtt Apatinba utazott. Ezzel szemben a valóság az, hogy Makszimovics belügyminiszter Beogradban tartózkodik, mert a radikális párt beogradi ügyei szükségessé teszik ittmaradását. Kedden este ül össze ismét a beogradi radikális párt helyi bizottsága és Bobics polgármester beadványát tárgyalja, a melyet az ellene tett kizárási javaslatra válaszképpen nyújtott be.

A legnagyobb figyelemmel a politikai és társadalmi körök az árvízveszedelemtől szóló híreket tárgyalják és ez okozza a kormánynak is a legnagyobb gondot.

Az ellenzék ismét energikusan követeli a parlament összehívását, hogy hiteleket szavazhasanak meg az árvíz károsultak segélyezésére.

A kormány által kiutalt ötmillió dinár, amelynek felosztása már megtörtént az egyes árvíz sújtotta vidékek között és amelyből a legtöbbet szenvedő Bácska és Baranya részére csak egy millió jutott, távolról sem elegendő erre a célra és csak morzsa az óriási kárhoz képest. A kormány egyáltalában nem mutat hajlandóságot arra, hogy a parlamentet összehívja és ezt az ellenzék arra magyarázza, hogy a kormányt pártpolitikai szempontok akadályozzák. Pribiesevics Szvetozár, aki

kedden érkezett vissza délszerbiai agitációs utjáról, az újságírók előtt tett nyilatkozatában szintén élesen elítéli a kormány eljárását és kijelentette, hogy nem őt, hanem százmillió is kevés volna arra, hogy az árvíz károsultakat megfelelően felségélyezzék. A parlamentnek legalább százmillió dinárt kellene megszavaznia. A kormány által kezdeményezett társadalmi akció Pribiesevics szerint semmi sem ér, mert ilyen módon a legjobb esetben is mindössze egymillió dinár gyűlik össze és éppen azok fognak kibújni az adakozás alól, akiknek az leginkább kötelessége volna.

Radics Pavle és Superina miniszter a miniszterelnöknél

Uzunovics miniszterelnök kedden fogadta Radics Pavlet, akivel hosszabb tanácskozott. Hír szerint a tanácskozások alapjául a Radicspárt követeléseit szolgálták.

Radics Pavle után Superina Benjamin postaiügyi miniszter kereste fel Uzunovics miniszterelnököt.

Uzunovics miniszterelnök Superina távozása után fogadta az újságírókat, akik előtt kijelentette, hogy Radics Pavle azon bizottsági tárgyalások anyagáról tanácskozott vele, amely bizottságoknak tagja. Superina pedig a prágai ünnepségekről tett jelentést.

A pénzügyminiszter visszavonta a kataszteri tiszta jövedelem valorizálásáról szóló szakaszt

Kedden délutánülést tartott az adóegységesítésről szóló törvényjavaslatot tárgyaló bizottság. Ezzel a javaslat huszadik szakaszát vitatták meg, amely a kataszteri tiszta jövedelemtől intézkedik. A szakaszt kisebb stílárius módosításokkal elfogadták. A huszonegyedik szakasznál nagyobb vita támadt. Ez a szakasz arról rendelkezik, hogy azokban az országrészekben, ahol már van kataszter, a tisztajövedelmet újra ki kell számítani az 1925-1926. évi gabonárak figyelembe vételével. A kormány ezt az intézkedést azzal indokolja, hogy Ausztriában és Magyarországon a kataszteri jövedelem kiszámítása rendkívül igazságtalanul történt és erősen kedvezett a nagybirtoknak, a kisbirtok és a törpebirtok rovására. Ezt a szociális visszasszámítást szándékozta a kormány a javaslattal megszüntetni. Az ellenzék viszont kifejtette, hogy ez az érv nem állja meg a helyét, mert a nagybirtokokat agrár célokra vet-

ték igénybe és így az a rendszer, amely eddig a nagybirtoknak kedvezett, most az agrárigénylők és telepesek javát szolgálja, amit ezek meg is érdemelnek. Tiltakozott az ellenzék az ellen is, hogy az 1925-26. évi gabonárakra kívánják alapítani az új számítást és követelte, hogy tartsák fenn az eddigi kataszteri tiszta jövedelmet, amelynek kiszámítása az 1875-85. években történt, amikor az amerikai gabona megjelent az európai piacokon és leszorította az európai gabonárakat. Az 1925-26. évi ár viszont még mindig magasabb a világpiacon és a gabona ára ma is lefelé tendál, tehát ez az intézkedés igazságtalan a földművesekkel szemben. A pénzügyminiszter ezekre a kifogásokra azt válaszolta, hogy az ilyen bajokon minden évben lehet segíteni a pénzügyi törvény útján.

Az ellenzék szerint a kormány ilyen módon adóegységesítés helyett felemeli a földadót és emellett